De inuentione uel
inuentione s. cruis

Wessob.
53.
28652

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

illis

REC[illegible] DÉCIP[illegible] PRAEAUDI

[illegible] SUMP

ET CONGREGAVIT AD[illegible]

TUO NE[illegible] MIS[illegible]

[illegible] l·lx·lxx·lxxx·xc·c·cc·ccc·

[illegible] cc·dccc·dcccc· nita

[illegible] ad[illegible] amus dne [illegible]

[illegible] rogamus passione muse[illegible]

[illegible]

DE INQVISITIONE

uel inuentione scae crucis

quae inuenta fuerunt.

Anno ducentissimo tertio nec
nante uenerabili dicutropo
magno uiro constantino augus
to. In sex anno regni eius. Gens multi
tudo barbarorum congregata sup
danabium paratu ad bellum.
contra romanorum et iam ceterum aut
constantino augusto. Congregansip
se multitudine exercitus hinc pro
fectus in obuiam eorum. & inuenit
ear qui transierant in romania

BIBLIOTHECA REGIA MONACENSIS

pastibus & exercent secundum nobis. Videntur
nos constantinus augustus: qui multitudo eorum
innumerabilis hostium nos urbem
valde timuit usque ad mortem. Et nos
venit ad eum ut splendidissimus & contemsit eum
deus. Constantino noli timere sed respice
signum in caelum. Et inde exercitus constantinus
augustus. Invenerunt in caelum et vidit
signum crucis xpi & lumine claro coniunctum
est. & de superiori scripturum multum in
hoc signo vincis.

Constantinus augustus fecit simili
tudinem crucis quam viderat in cela
& surgens fecit antecedere signum. Cum
p hoc facto cum exercitu suo superbac
tor. capitur pro stepnepe & concedere
proximo luce & tamen barbari. & de
der fugam ppestes de nobis. & mostuce
non minima mutatio. & ideo dicit ristu
tem & victoriam in illa die constantina
imp per ristum crucis. Venientam con
stantinus imp in suam ciuitatem & con
uocauit omnes sacerdotes. Audiensam
constantinus imp. misit ad eusebium epm
in brome & uenens ad eum se ropse.

sequitur in beato helena maxi
constantinum ps. haec autem in om
nibus dominicis scripturis se exer
cebat. & nimia in dño nro ihu xpo
possidebat dilectionem; primo
dum ad salutare sce crucis lig
num exquisiuit; cum legisset ad
interne aduentu humanitatis
saluatoris nri ihu xpi. & crucis
eius adsumptione & amo stuius
resurrectione

parce donec ei
lignum inuenerit.
cum corpus epici
et inuenit illud

non ee
uictoria xpi
ubi domini
fixum est
hec modo

uersima octaba die. secundi
menris. introiuit Titus hierosolimam
ciuitatem cu exercitu maximo

Congregauit au & impurissima
turba iudeorum tam hierosolimis
quam de ciuitatibus
castellis uel
milia iudeorum. Quos conuo
cans. Con uocans autem
helenam. Dixit ad eos

scio quico questionem aut facere
ligni in quo ihm̃ suspendes; Uide ge
ergo nemo ei confiteatur; Nam ꝯ
destruentur patrum traditiones
& lex ad nihilum redigitur; Zacheus
autem aurum meus prenuntiauit
patrem meum. & pat̃ m̃ meum dum
moriretur nuntiauit mihi dicens.
Uide fili cum questio facta fuerit
ligni in quo damnauer̃ messiam
quia ante nos fuerunt qui dicitur
xp̃r. cra manifeste illũ antequam
cruciatus fuerit. Jam enim amplius
hebreorum genus ꝛ̃ pegnalait
Sed pegnor ꝛ̃ e qui crucifixum

adorent. Ipse autem regnabit In
seta setorum. Ipse est enim xpr filius
dī uiui. Ego autem dixi. Pater si ego
sciebant patrem uīm quia ipse ē xpr
quae manus suas iniecerunt In eum.
Et dixī mihi: audi fili & cognosce eius. In
enarrabile nomen. quia numquam
consiliatur sum. neq; conueni cum eis.
Sed multo magis quotiens contradicebam
illis. Sed quia arguebam seniores &
pontifices. Ideo q; condempnaues eū.
crucifigi. putantes mostificare
In mostalem quem deponentes de lig
no sepelierunt. Ipse autem sepultus
post tertia die resurrexit & mani

se festauit; discipuli tui. Unde &
frater tuus stephanus cecidit & cepit
dormire in nomine eius. Et consilio
facto pharisei. & cum raddueret
condempnauerẽt eum. Sed beatus ille
cũ animã tradidit & expansis manibus
ad celum. orabat dicens. Dne ne state
illis hoc illis ad peccatũ. Audi ergo
mi fili. & doceo te de xpo & de uistum
bureiur. Quicc & saulus qui ante tem
plum sedebat & exercebat astum
scenofigiae. erat frequens eos qui
in xpo credebant. Qui concitauit
populum aduersus fratrem tuum.
stephanũ. Et pietatem ductus

supeam. Omnes secretum unum de
suis discipulis. propter quod ego esse
mea credidimus quia vere filius dei es.
Et nunc fili noli blasphemare eum.
Ait eis. Nos tales nunquam
audivimus quemadmodum. Si
ergo in quisnio fuerit de hoc
Vide non ostendat. Manifestetur
qui hae dicit et locum nostri.

Audite uerba mea & aurib⁹ percipite
sermones meos. Non enim intellexis
tis in sermonib⁹ prophetarum. que
admodum de aduentu xpi. prophe
uerunt. Propter eas uos interrogo quia
mos est dix. puer uo nascetur &
matere eius uirum non cognoscit.
Iterum in laudationum scriptura
dauid dicit. Prae uidebam dnm
in conspectu meo semp. qm ad dextr
mihi ne com mouear. Et epuces
de uobis dixit. filiae ierusalem &
alta ui. ipri autem me reprobauerunt
Cognouit bos possessorem suum
& asinus presepium dni sui.

Ipsi quidem non me cognouerunt. &
populus me non intellexit. &
omnis scriptura de illo locuta est.
Ergo qui scribuntur legem exercent.
Nunc autem elegite & uobis quidili
genter nouerunt scientiae. legis.
Ut ad interrogationem meam dent
responsum. Militibus autem iussit
ut eos cum summa diligentia cus
todirent, [illegible]

Concilium autem inter se de
runt optimorum legis doctorum
numero quingentos & uenientes
ad peginam fuerunt inconspectus
eius; Qui dixit; qui sunt hii quidam
ei; hii sunt qui optime nouerunt lege;
& ceperunt eos in medium beata helena
docere dicens, Quos quiuere stulti
estis filii est secundum scripturas
qui patrum uestrorum caritate secuti
estis dicentes. ihm non ee filium di
qui legistis legem & prophetas
& non intellexistis; At illi dixe
Horquidem legimus & intelle
gimus quadam causa tali

nobis dicit domina manifestamus
ut cognoscentes respondeamus
his qui dicuntur ait. ⁊ pra aut dix.
Ite & eligite quo bis melio seruiro.

Quicumque inter se dicebant
quacumque puramus hunc labore
nobis facit pegnica. Unus autem
ex eis nomen iudas dix. Ego

constituitur pontibus adportari ce
pi. dicit mecum ducere. Beata helena dixit
Siuit & interrogauit eos & inquirit. Dic
mihi ubi est condritum è lignum
pretiosum crucis. Iudas dixit; quem
admodò habeantur. quingentisunt
iam anni ducenti plus minus. et
nos cum sumus iuniores quomodo
possumus haec noisse. Beata hele
na dixit; quomodo ante tantis gene
rationibus cum inilio & troadis
factum est bellum. & omnis nunc
recordamur quibusum mostui &
monumenta eorum & loca scyp
tasum:; ·· BI IUOAS HE

udær qui dem dix· necessarium
domine quia conscripts· Josaū
non habemus scriptū· Beata
helena dix· quidem & paulo
ante confessus est· Ipsi quæsunt
gesta· Judas dix Indubio lo
quutus sū· Beata helena dixit
hab· beata uocē euangeliorum·

In quo loco ubi crucifixus est tamen often
in quo loco crucifixus est tamen ostende
de mihi qui uocatur caluarie locus
ego faciam mundari locum. fossitan
inueniam desiderium meum. Iudas dix
neque locum noui quia nec exercitum
hatur. Beata helena dix. p crucifixum
fan. [illegible] int ficam nisi dixeris uerum.
Et haec cum dixisset iussit eum mitti in
lacu siccu. urq: in septem dies sine cybo
manentem: [illegible]

Cum transissent septem dies clamabit
iudas de lacu dicens. Obsecro uos
educite me & ego ostendam uobis
crucem xpi.

Cum conscendisset autem iudas
de lacu & uenerabat circuit ubi
iacet & crux. Ecce uocé fuit

addnm. ebraicce linguce. dicens.
aiar. Sahac. Sabri. milar folo. anna.
bonac. Zahel. Zod. faihae. faur. luba
puc. catha. adonai. eloi. eleimcero.
abrexioa. athedad. baruc. israchel.
atatamo. Calita. dauid. dabiaterahel.
bebel. benon. sem. engemacon. ihu qd
int̃pratur dr̃ dr̃. Qui fecisti cadum
et̃ pcem. qui pulma m elisticdum.
et pugillo t̃ pcem mensuracsti. Qui se
der sup cerubin et ipse sunt uolcatilia
inaeris cursibus in luce inmensam.
Ubi humana mors pcensipe ñ potest.
Quia tuer qui fecisti eum administe
um tuũ. sex anim dia q: hcabil.

sencs celes. quattuor quidem & ipsis
quae volent ministrentur incessabi
li voce dicentes. sanctus sanctus sanctus cherubin
vocatur. Duo autem & ipsis posuisti
in paradiso custodire lignum vite
qui vocatur seraphim. tua autem domi
nacionis omnium quae tua facturasumus.
Qui incredibiliter angelos profundo
tartaro tradidisti. & ipsis sunt sub fundo
abyssi. ad draconum fetore cruciandi.
et tuis preceptis contradicere non possunt.
Et nunc dne suae voluntate pignare
filium maris quem misisti ac. Nisi
autem fuisset & ac. non venisset vestri.
ter factus. Nisi vestis tuus

puer erat & non resuscitaret eum ac mor-
tuus. Fac nobiscum prodigium hoc est
sicut & audisti famulum tuum moysen &
ostendisti illi virgam patris mi ioseph.
Ita & nunc sicut voluntas tua ostendat
de se nobis occultum thesaurum.
fac ab eodem loco fumum odoris
aromatum suavitatis ascendere
ut ego credam crucifixum xpm
qui ac ipse est israhel. Hunc a
insectis retorum. Haec cum orasset
iudas statim commotus est locus
& multitudo fumi aromati & odor
suavitatis ascendit de loco illo.
Ita ut admiratus iudas

placuerunt ambis mcombur & dicerunt.

DIXIT IUDAS SALVATORI

Iniuriate xpe tuer saluator mundi.
Gratias ago tibi dne quia cũ sim In
digna non me fraudasti tue gracie
Dep corte dne In memo pestome.
Ccpeccata & ad nurne pecme cũ frec
tpemeo stephano qui scribitur
in actibur duo decim apostolorum.
tuorum. & cum hoc dixit &

accipient ferrorium p cinxit se ante
& coepit fodere. Cumq; fodir res par
sus uiginti. Inuenit tres cruces ab
scondittas. quas ei cient ut tollet
Inuentam Interrogauit eum b. ma
helena dicent ei. que erat crux. ipsi.

Dicent ei scimus enim quia duo
latronum sunt qui
eo crucifixi sunt.

Eponentes eas in medio ciuitatis expec
tabant gloriam xpi. VBI OMNIS
CIVITAS SIGNATA

Et circa horam nonam ecce ferebatur
mortuus iuuenis ingratibatur
de ratam gaudio plenus
quem cognoscis domine di
lectissimum lignum.

&uistutem eur. & tenon grucbcatum
ludcer fecit deponi mostuum. et
posuit super eum primā crucem. et
secundam crucem. in posita autem
testiam crucem dominicam sup
mostuum. statim surrexit qui
mostuus fuerat iuuenis. Scoms
qui adorant glorificauerunt dn̄.

Sed omnium bonorum semper
inuidur inimicur diabolur cum fu
rore uocifferebatur in aere dicens.
Quis est iste qui non permittit
me surgere ante animarum.
Ihu nazarene omnis existi ad hoc
ecce lignum tuum manifestasti ad
uenit me. O Iuda quid hoc fecisti.

non ne priuf p iudaeam traditionē
f fici & populum concitaui impie
agere. & ecce nunc pgulae ego hinc
eicior inuio. Et ego quid faciam
aduersum te. Suscitabo celum pegem
qui deselinquat crucifixum & meis
& requatur consilius & mittitte In
iniquitos mentis. Et tunc crucia
tur negebit crucifixum. Iudaeaū
feruent in xpo dix. qui mostuas sus
suscitat xpf ipse te damnat. In
abyssum ignis aeterni. Et cum
beata helena admirabatur
fidem iude. Cum magno autē

studio conlocans preciosam crucem auro
& lapidibus preciosis fecit locum & argen
tum in pro caluariae conlocauit cruce
xpi & sdcem construxit,

Iudas autem accipiens incorrup
tionis baptismum in xpo ihu
Deo credentib; signis ostensis fidelis,

commendauit aũ eum beatahelena
ep̃o qui inillotempore erat. qui & bap
tizauit eum Iesus.

Cum nondum adhuc beata hele
na in hierosolima. factum est
beatum ep̃m d̃ omni tionẽ acci
pere Iesu;

beata aũ helena accersiuit eu
sebium epm urbis romę. & ioadina
uit iudeam epm hierosolimę
ecclesiae xpi. Mutauit aũ nomeus
& uocatur quiriacus, Beata autẽ
helena repletae dĩ fide. & immenta
legens uelus & nouum testamentũ
instructa & repleta spũ scõ. coepit
rerum studiose inquirere.

hic dea

Qui in cruce dominica confixi fue
runt clauis. quos impii iudei saluatore
confixerant & conuocans iudam. qui
cognominatus est quiriacus. Dixit ei
quod ipsa lignum crucis erat. spoliatus
de iudeis meum. & defixorius qui
in eum confixi fuerunt. habeo in ma
nem iustitiam. sed non sequitur eam.
& de hoc nisi dns compleat desideriu
meum. Sed acce de adhuc & de hoc
deprecare dnm. Sci ut eps quiriacus
ubinisi ad calualge locum. una
cum multis fratribus quiundno
ihu xpo ipsi deuiti.

Ubi beata helena loquitur
ad quiriacū epm̄ in deprecatione
dñi dedaus:

Peruentionem rcae crucis & quod in
mostuū factum ē signum. & eleuans
in caelum oculos manibus simul p
cutiens pectus & clamauit toto corde
ad dnm̄ confitens priorem ignorcen
tiam. & benedicans omnis quae sedunt.

Inxpo.

& qui expediturisunt. Diu autem oran
te eum ut manifestaretur illi signū
aliquod quem ad modū in cruce
tue & infixorum finitur & oratione
cum dicetur amen. Factum est
autem tale signum quod omnes qui
adierunt uiderunt. Magna autem
erat circa de loco illo in luxit
ubi inuenta est sancta crux. duplor
solis lumine. & statim apparue
runt clauui illi quibus dominico
confixi fuerant corpori
tem quam auium fulgentes
ut aspectum.

Ita autem sine dubio opeden
tes dicebant. Nunc cognouimus
in quo peccauimus quod accipientes sep
quirmacur epr cũ magno timore obtulit
uenerabile helenæ quæ fixa genuà
& caput inclinantes adorauerunt eos.
Replebat autem sapientia multitu
dine cogitabat quid de eis
facere qui cũ semetipsa adfligere.
& & qui peper uiam uestatis;

hic beata helena. sesquria.
adorat dominum. cus eps:

Spr scā gratiē inmisit
insensumeiur talem quod
dam facere adexpugnatio
nē gentium quę uenturae erant quod
prophetę pronuntiauerunt ante multas
generationes. Conuocans aū uirum
fidelem & disciplinatum & testimo
nium perhibebant multi. Dixit eq
Regis mandata custodi & legale
testamentum sacramenti excepe.

accipe hor clauor & faceor saliuaper
infrenum qui sit pegir erit hoc asma
inexpugnabilir contra omnr aduersa
rior gentes. Uictoria uero pegum
& pax belli. Ut id quod dictum est
p prophetam impleatur. & erit in illo
die quod est in frreno equi:)

VBI BEATA HELENA ADARTI
FICIO. OLEUM DE CLAUOS
SALIBARES FACERET INFRENO
CONSTANTINO IMPERATORIS.

Quarcem dni uocabatur. Beata au
helena qui in hu xpo est fide
confirmans in hierarolimis &
omnia pficiens pseculionem
iudeis misit qui incredulis factis
&minauit eos a iudea. & tanta
gratiam secuta est sem quinqa

ut demones potestatem suam ef
fugere et. & omnium hominum
sanare et infirmitates. Beata autem
helena donec multa delinquent
ep̄o quirriaco administerium pau
peum. Dormiuit in pace;
Demandans omnibus qui xp̄m diligunt.
uiris ac mulieribus celebrare
cō memoratione dies. Inque
inuenta est sc̄a crux.
V. nonas maias. Quicūq; aū faciunt
memoriam crucis. accipiant
pastem cum dī gen & pce manna.
amen. fiat pet ipsum;

Tempore quo constantinus
imptor factus est xpianus
et a beato siluestro ꝓme bap
tizatus. helena mater eius
xpiana facta. prexit hierosoli
mam. eteque siuit locũ et lignũ.
in quo scũ xpi corpus pependit.
Qui id circo adinuenienda
difficilis erat. Quia adrianus
iam olim impr. adoccultandũ
ipsũ scũ locum. illa supra. panũ
idoli construxit.
Incipit de epis. Iuenis dies. ꝓt lan
Si fuerit kt lan dominicũ die hiems bona erit & ui
uentosus & pestes sicca uindemia bona erit

[illegible] vnoq; hyemis [illegible] abundantia fruges
& oues crescunt melabundant uecli moriuntur
& pax fiat in hoc anno. Si fuerit kl ian die lunis
hiems mixta & uer nimis bonum & estas uentuosa
& tempestates uindemia ipsam bona & infirmitas hominum
apis moriuntur. Si fuerit kl ian die martis hiems inebriosus
erit uer nimis uentosus & plinalis estas mulieres moriuntur
in hoc anno & naues ipsas laborabunt in pelago uindemia
laborabit. Si fuerit kl ian die mercoris hiems durus
erit & ast uer nimis malus & estas bona uindemia bona
& fructum bonum inuenimus moriuntur & que nunq; uiuerit
ipsas laborabunt & melinerit in hoc anno. Si fuerit
kl ian die iouis hiems bona erit & uer nimis uentosus estas
bona & abundantia in hoc anno erit regis & principum
peribunt & pax fiat in hoc anno. Si fuerit kl ian
die ueneris hiems mirabilis erit. & uer ni bona
uindemia bona & que & apis peribunt in hoc anno.

[illegible]

Chab & posuerunt do xii. parte orien
tis. poste qer. parte meridiana
poste iii. parte occidentalis
parte aquilonis. parte iii. [illegible]
poste a & poste. milia qra
De inde posuerunt xxiiii
quadr. adhiericho hat milia
Ibi mulier fornicaria cadens
explicatoque deppto israhel
[illegible]
[illegible] fiat spiritus hominis equalis

De hiericho usq; in galgala
miliariũ unũ. Ibi est ager quem
ipse dñs manu sua arauit & se
minauit. & ibi est monasterium
& in ipso monasterio. ccc. mona
chi quæ possident agrum illum.
& ipse ager in anno testio fructũ
dat & singuli fructi. viii. modii.
De galgala usq; in bersaida mil
xii. In qua ieccob somnũ uidit
scalam ad celũ iunctã p quã
ascendebant angeli & descendebant.
& dñs incũbebat in cacumine eius.

& ibi uouit iacob uotū dnō dicens
de omnibus dederis mihi decimas
decimabo tibi. De beraida usq;
in samaria q̄do dicit nabolu
milia xxiiii. Ibiē puteus quē ipse
iacob fecit ibi ossa ioseph filii sui.
De samaria usq; in seba castra. mit
vii. ibi sēr ioh decollatus ē in capernaū.
De seba castra usq; in cinopoli. mit xx.
Ibi sēr basileus parsus est.
De cenobili usq; thothiberiada.
mit xxiiii. Ibi ipsedn̄s supmasē abulaum.
De thyberiada usq; ad magdalene

mit unū. Ibi cū maria nata est.

De magdalena usq: ad vii. fontanes

Ubi dñs baptizauit aptos. Ibi sacia

uit populū de v. panib; & duob; piscib;

De vii. fontanes usq: In caphanaū

mit ii. Ibi dñs puerū centuronis sanauit.

De capharnaum usq: In b & saidā mi

nori. mit vi. Ibi nati sancti iii. p & pur.

& andrae & frēi. & philippus filius zebedei.

De betsaidā usq: in paniata mit Lra.

Ibi mons qui uocat ior. & ipso

monte & eunt duo fontes. unus

uocatur. Ior. & alius uocat dan.

&Ceiscum dant ciuit q; uocat paniata.
&sub tu sciui congregant se in unu. &Ex ipso
loco uocat iordcenis. Fluuiusq;
ad locum ubi intrat in mare mostua.
&In ipsa ciu paniatce fuit mulier quā
dnr apro fluuio sanguinis sanauit.
nomen ipsius mulieris mariosa dicitur.
Ibi &tae aedificata in ipso loco &ipsa
&tcce statua dni quā ipse mariosa
fecit. &Ibi hab &caput mons libani
ubi pugnauit dauid cum goliath.
De inde usq; ad electofori. mit xx.
ubi fer zachanas paura. Incorpore

pater scī iohannis baptiste.

De oleo to fori. usq; ad ascalonam.
mit xlvi. ubi holo femur mostruusē.

De ascalona usq; In sydonia. mit xiij.
ubi apcha testamēti dni quē moyses
fabricare precepit.

De sydona usq; in mausoldo uocatur
nicobolu. mit vii. Inquam aus scī
deophan agnouit dnm infractione
panis. ibi mastynum pertulit.

De mau. usq; In diorpoli milia xii.
ubi sēr georgius pcessusē & ibi sepulier
cit corpus eius & multa mirabilia ibi
; fiunt;

De diospolu usq; in ioppe. mit xii. ubi
ser petrus resuscitauit sca thabita et
ibi pisces cum euomuit ionā pphetā
ex utero suo. De ioppe usq; ad cesaria
palestine mit xxx. ubi baptizatus
ser cornelius a sco petro. ibi l martyriū
accepit. De cesarie usq; ad nazareth
mit v. ubi nactus ioseph sponsus
beate marie uirginis.

De nazareth usq; in sicet cebuy. mit vii.
ubi dnus post resurrectionē apuis ap
paruit piscantibus in mare.

De nazareth usq; ad locū ubi baptizatus

ser philippus eunuchum mit xvi.

De inde usq; ad tpe uestitu quod appella
tur ilice mambre mit iii Ibi sepeliunt
corpora abracham isaac & iacob.

De eadem uestitu usq; in spelunca duplici.
quae uocat cebron. miliaduo.

De hierusalem usq; in sce matha ubi se
quieuit samuel prophta mit v.

De inde usq; ad domu zacharie patris
ioh baptiste & matris eius elisabeth. mit j.

De inde anathot. ubi natus est hiesu
nim urpter. ibi sequiescit. mit vi.

De inde in bethania. mit ii.

ubi xpſ lazarum ſuſcitauit.

De bethania usq; in monte oliuet

quod habet stadia vii. milia pū. unū.

Inde dñs in celum ascendit et in ipso

monte ſ fabricata eſt a numero. xxiiij.

De monte oliuet usq; in uico emmippo.

ubi domus fuit abimilech discipulus fuit

hieremie prophete. et ibi fuit baruc

propheta in spelunca abscondit mit xii.

De hierusalem ciu usq; ad monte cal

uarie ad locū. ubi est sepulchru

dñi. mit ii. et ibi obtulit abracham

filiū suū. in holocaustum. et ipse

mons pascuorum & in ipso monte fecit
abraham altare in loco in quo ob
tulit filium suum. Ibi & in pro loco dnr
nr ihs xpr crucifixus est.

De inde ad sepulcrum dni. passis numero
xv. sub uno tecto totum est.

De calucariae locu usq: in golgotha
passis numero xu. Ubi cruxdni in
uentus est quia golgatha ecta est.

De golgotha usq: sca sion passis
numero. cc & in ipsa mate omni
am ecta sum. que sion dnr nr ihs xpr
cum apostolis fundauit. & in ipsa

fuit domus sci marci euuangelistae.

De escalasion. usq; ad domū caiphae q̄
do est ecta sci petri. inde plus mi
nus pedes numeri. L.

De domo caiphae ad prtorio pilati p
sidis persi numeres. c. Ibi est ecta
scae sophiae. Ibi iuxta semissus est
ser hiesemiae in lacū. Colūnaq;
fuit in domo caiphae. ad quā dnis
nr ihs xpus. flagellatus est. modo
in scalasion. iussu dni positae. & dū
eum flagellabunt amplexaunt
& sic incepte sic brachiaei manus

&digitis eius in ea haeser. & semp pasce
signū eius similiter & facies eius: manus
nasus & oculi eius sic incepte designata.

De inde usq: ad locū ubi ser stephanus
lapidatus est. pas numerus. cc. Ibi & ta
ei quae ordinauit donec eudosia
uxor. theodosii imperatoris.

De inde ad piscina siloe ubi mis
sus est hieremias propheta ad abacuc
pas sir numero. c. quo piscina
intra muros est de domo pilati usq;
ad piscina probatica pass sir nu
mer. c. Ubi dnr ihs xpr paralyticum

curauit. cuius lectus adhuc ibi est.
in probatica. Acta sce mariae
matris dni. Ubi scm iacob dns ma
nus succ episcopum ordinauit. pascen
is dni. Ipsa iacob eps de pinnaculo tem pli
iactatus est. nihil ei nocuit. sed fullo
eu cum fuste percussit. Propter ea
defunctus est. Postmodum est corpus eius
in monte oliueti. Ipse ser iacobus
ser zacharias ser symeon. Inuna
memoria ser iacobus fabricauit
Ibi est iuxta uallis loraphath.
Ubi iudas crudelis dm ihm xpm

iudas tradedit. pro xxx. argenteis
& ibi & ita sce marie matris dni.
& ibi dnus lauit pedes discipulos
suorum & ibi cenauit eis & ibi sun
iiii. accubita & in ipsa accubita
tenent homines sustinent. & ipse lo
cus in spelunce. & ibi monasteria
ccc. monachorum sub pinnaculum
ibi monasteria puellarum.
virginum. & quando aliquis eorum
de sto transierit. in ipso monasterio
ponitur corpus eius. & qualiscumq;
intrauerit & uidit in dnm p mittitur

foris exire. & poste de monasterio
ipso numquam aperiuntur nisi
quando aliquae de puellis ibi ppt
dm̄ ire uolunt. Nam semp
clausae & in aesculus ibi numquam
ingredi licet. & uictus eorum sup
muros deponitur. Aqua uero de
cisternae auriuntur. De inde usq;
ad mare pontu. xxx mil. Ubi sēr de
mens missus ē in mari. cui anchora
ad collū ligata ē. & modo in natiū
sacerdotes & omīs populus. pbaseur
discendunt. usq; ad corpus eius,

d

& ibi mir celebrantur usq: ad un
diebus & maris secedit sex milia
& ibi dñs multa mirabilia ostendit
peum. Si quis ut de nauticis ad ip
sa anchora adiungere poruerit & ea
tetigerit statim liberatur. Iuxta
ta eius qua uocatur cersonica.

De cersonica usq: in senoppe ubi ser
andrtcer liberat eum matheu euang
de capere xx milia. Quia senoppis
illo tempore mermedonia dicebat
& homines qui ibi manebant pec
seruos comedebant. Iam modo

inrigat terram. Euilat & terram circuit iuxta
hierosolem. Fison inrigat omnem
terram ethiopie & partem egypti. Ty
gris inrigat terram assyriorum. Eufra
tes inrigat terram mesopotamie.

Demonte oliuarum ascendit dnus in celum.
& ibi prope est spelunca que dicitur
mazi. quod interpratur discipulorum.
ubi dnus sequiescebat quando predica
bat in hiersolem. Et ibi scs iohannis
euangl supperatur dni recubuit. Et
ager dni quem ingredigala & dat fruc
tum in anno. Et ibi est uitis qua ipse dnus

Exauch

plantauit. & in ipsa in pente costen
fructum dat. & & ipsis communi
cat imp. in pasche dni. cui dicr leuita
ta transiordane ē. Iacob & hiericho
mit xii. In ipsa leuiata moyser lapide
deuirga percussit & fluxer ex eo aque.
Et ipse uocatur tossentir & ibi nascitur
dactalur. & & inde usq; ad nicolaum
maior est mit xii. Ibi moyser defuncti
& ibi aqua calida sunt. Et si quis & le
brosis ibi lauatur sanus fit & in loco.
Vbi dnr baptizatus ē ibi stat columna
marmorea & in ipsa ē crux ferrea

&ibi est ecta sci ioh bcpte. Jbie mo
nasterice monacho sum. &quando
monachus &iturus est. ter &flumine
iordanis &ibi aquce &mmmmmln&tcc
sci ioh &ibi monachi senos solidus
pro sepultura dant. &circum locu
Vbi dnus baptizatus mons celsi sunt
et quando dnus ad baptismo uenit
tunc ipsi montes celli ante ipsum
gestiendo ambulcent. & hodie
uelut saltantes uidentur. Transi
to iordane e. mons modicusque
uocatur, thabor.

De inde in galilea. ubi cer helias pp
turē incolit. x. mil. & ibiē memoria
sci helisei. discipuli sui, Ubiē fons
quē ipse heliseus benedixit. & sup ipsa
memoria fabricatae &c. & ab ipso
loco ubi dnr baptizatus est usq; ad mare
mortua. Ubi intrat iordanis fluuius
mil. v. Et ipse ē maris mortuus. ubi
sodoma & gomorra demersis sunt.
Ralices m' quia ille ciui demersit
dnr ihs in pro fundi. propter luxoriam
Et ibiē uxor loth. quae facta ē statua
salis. & quomodo operetur luna

cresceit & ipsa. & quomodo seminuit
lunae minuit & ipsa.]H mon̄ teolua & i
ubi dn̄r sup lapidem humeros suos
In posuit. in qua petra ambo humeri
direndos sic incepere quia locus ille
anchoradicis. & ibi sta fabricata est.
Ubi propere & tuc. ubi pausat sca tela.
locus ipse dicis b & fage.]N pullus
asine qae dn̄r sedit ad ductus est.
C umq; intrasset postea beniamin
in hierusalem. ubi legit. mater
quae se conuestiuerit sex rossum.
& tuos mon̄ter quae se & ultastis

sic arises & uoscoller sic agni
ouium. Ciu dies sarapta. stat lux
tamomom gasmelu. xii. mithab &.
Ubi cerbeliar missure aduidua illa
qui eu pascebat. cuius filiu resuscita
uit & libie eta sci heliena. nom
mulieris nescimus. Lazaru quem
dnus suscitauit scimus quia resusci
tauit eum. iam & secta a moste eius no
mo uidit. nisi solus dns. & modo in
ipso loco omnis populus quem iar
cu mueiur uessantur ibi missas
celebrantur. In apcbiar

ciuitates xii. Ubi fuerunt amorrei. &
gergerei. hebusei. & ferezei.
Palestina dicitur prouincia ubi hierusa
lem ciuitas. xxiiii.] dest galilea sup
sopotamia aminadab minore. aminada
maiore. pessidia assia. ephesio. musica
filadelfia. gracreger. epenada magis
galidura lalia. Caritolia astra
iunctiana Volumia medeuc
hiericho alexandria. nicomedia
simionia. quae ciuitates sub
imperatore.
] Nefferor. vii. fr dormierer

quorum nomina hec sunt achil
lius dionisius eugenius sabatius
propatius stepanus chyriacus.
Mater eorũ grece uocatur castrinc.
& latine feliciter. Eatulusque uo
catur usacnur. Jpre iac& ad pedes
eorũ. Ubi iac& rex timotheus dis
cipulus sci paulli. Juxta monte synai.
In strecuitate. Ubi moyses & abimelech
pugnauit. Dehierosalem usq;
in luza. xii mit. Et ibi alexander
magnus macido mensurauit
altitudinem celi. psfundt mars

Deluza usq; ad montem synam.
manrioner sunt. VIII. In constanti
nopoli. fuit homo qui uocatur urbi
tius. Qui pre ad septem imperatores per
ppositus fuit. & coronā ipsis in capite
inposuit similit & consepuauit.
Ab hierosalem ciuitate est locus in
testio miliario. ubi sāmariam mūdā
dum ipse in bethlem. discendit de
asina sedebat supp & pcem & bene
dixeam.] preū preposuit urbium
ipsū lapidem incidit & fecit eum
quadsū i[illegible] ensēū

in constantinopoli dirigere. Ut
cum post ea sci stephani uenire
iam amplius eam mouere non pote
rat. Quam lapidem. unus iugus
bouum deducebant. & dum uide
rent quia nullatenus po
tuerunt eam mouere in ante re
dactae est. Ipsa lapis ad sepulchrum
dni. & ibi altaris dei preciosa
factus. & ab ipso altare con
municantur. Peccatum urbium
propositus defunctus sub uena
stasio [illegible] urbium

usq; ad tempus sepulture eū. fortis iac
tauit. Ancastarius impr̄ edifica
uit ciuitatem in mesopotamiā
&ipsa ciū dicēs dare. Tentis in longi
tudine mil vi. propt̄ psor & quando
in prouincia imptōris ueniebant
ad p̄dandū. ubi fortitū faciebant
quia aqua in alia loco ñ inueniebat
O equa ciuitate fluuius & uit. muro
cinxit ē. c. milia. dcū illa ppt
psor pridia uocatur. prouincia.
Ubi ē ciū. quē mellinus rex or
dinauit & ipse uocat. a pminic
ipsa ē. m. a pop oli. & ibi iacet.

corpus danielis prophete. que
in lacu leonum missus fuit.

Deinde usque ad babylonia xxxmita
ubi requiescunt. tres pueros sidrac
misrac & abdenago. In quae cum
habitatio hominum non est.

propter serpentes ypaucentauros.
Eudoxius diaconus primus sepp
sit quae de ipsa prouincia fuit.

Incipiunt sententiae sancti Gregorii.

Sancti gregorii dicit. haec xii.
in hoc seculo qui abure facient.
Sapientes sine operibus.

Senex sine relegione.
Adolescens sine obedientia
Diues sine elemosina.
Femina sine pudicitia
Dominus sine ueritate
Xpiani nunc contemnuntur.
Pauper superbus.
Rex iniquus.
Eps negligens eps negligens
plebs indisciplinata
populus sine lege.
Et sic suffocantur iustitia.
Iniustitiam:

Incip fides catholica

De eo quod unum ē dr̄ qui fecit
celum et terram mare et omnia que
in eis sunt. De eo qd omnipotent
et ideirco et unitate eius credere
debemur omnia sic sussi
plar quam discutere De eo quod
De eo quod omnia ante sunt que
dix. tē et fuisse vel futura
fieri potest hac.
De eo quod xpr filius dī. p quē
facta sunt omnia et ueritas
et dō patris dr̄ ē. et ueritas ho-

ex matre uirgine.

De eo quod tria sunt secta unū
preterit & duo futura.

Preterit p mixtum bonis & malis
Futura sequestrata & segregata
Unde angelorū & bonorum ho-
minum. sine fine manent omnia
plena. Altera demonorum &
peccatorum hominum sine fine
p mereri omnib; malis plena.

De eo quod mali. & poenali sēti
Uiam ēē dimorsuri. sacrilegium
homicidium. adulterium. forni
cationes. furta rapina. p iuria

perfidia cupiditas. mundi odium.
Dei ea quod sui seculi amat. fides pura
uita immaculata. amor dei & proximi
timor dei. humilitas patientia misericordia iustitia. in principio deus prin
cipio celi et terre creauit
[illegible] istinmatoeisnunol.
Mundus detribus uisibilibus sed tamen
inuestigabilis factura hoc est
decaelo tegumentum. De terra fungo
se. De aqua humore. Caelum quidem
tegumentum spiritum sancti superuenientem
significat. Aere nutribile & tacim
significat. Fungo se humana corpora

significat. hoc cælū spm aeps
&ta. terrae natuꝝ humana. quae
baptismum penoucatio.

De creationibus omniū rerum
ꝑ singulos dies dixit d'ꝰ.
Primo die lux. Lux quot die angelis
archangelis. Tenebre quod die
diabolus intellegitur & angelicus.
Lux ů quod ē ecclesiam ꝑ quem genus
humanum saluator. Tenebre sinac
gogae ꝑ quem hereticis in infernum
mergunt. Secda die quod dix
fiat firmamentū in medio aquae &
firmamentū qd die intra lingua xpi

inter genu humanam quoma
confirmauit. Tertia die quod
dix dr congregentur aque in unu
& appareat ira. Hoc conuestantur
omis gentes humanu appareat xpianus.
Quarto die quod dix. fiant duo lumi
naria magna in caelo. sol & luna.
ut inluminant tempis. Hoc est sol
ad inlumin & diem. Idest spater ho
miner. & lunae ut inlumin & nocte
Hoc est hoc est licit conuestentur ad xpm.
Quod die lunae & stellae ad sole
accepit lumen. Hoc est & tam sam.
f xpm inluminantur. Stellarau

patriarchar & prophetar ꝛ & omꝛ
sci sic sol & luna inluminant
mundū & corpora nra & xpꝛ & ta
scam inluminant animas nras.
per baptismum spꝛ sci.
Quinto die qd dix. producant aqua
reptilia & animantia uiuia.
Reptilia qd dic. ī rena cogitationes ꝛ.
Volatilia aū bona cogitatio est que
circadō sunt. Genus reptilio sum
quod dic hoc serpentia sum.
Serpentes qd sum. hoc nisi pulchra
mulierem. hoc si uidetis mulierē
ad concupiscendū. lam m & habuē

ea incordotua. Sexto die dic
producat reptilia quadrupedia &
bestiae terre. quadrupedae quod dic
rationes cogitationes monstrat.
Quod demo repedie at hoc ut ipse
dicere sentiat bonum de pro
funditudine cordis. Ejus ut
me autem quod dixit. faciamus
hominem ad imaginem & si
militudinem nrem. hoc dexpo
dic ad imaginem quod dic
quia in ipso corpore xpi. de
rea materia natura habebat.
Quia lem corpus dr Inadam.

plasmatur et ait. quod dicit ad
similitudinem hoc est ut homo mun
dus et sit in opere cogitationis
Nulla creatura que in mundo est non dicit
faciamus nisi solum hominem.
Sed ideo omnia dicit fiat lux et factum
est. sol et luna et stellas et volu-
uolatilia. reptilia piscis maris.
Hoc est quia mundus. et omnia quae in
mundo sunt propter hominem facta sunt.
Homo uero propter semetipsum factus est
quia centum et homo sublimior tamen et
dominior. hoc est quia nulla
creatura sub caelo habet.

similitudinē dī · nisi solus homo In
de est sublimior ceteris creaturis.

De VII gradib; inquib; fuit ūs.

Primus gradus lector fuit quan
do aperuit librū esaie ppheie
et dixit spīs dni super me · euangelizare
pauperibus misit me.
Sed gradus exorcista quando eiecit
VII dēmonia ex maria magdalene
Tertius gradus subdiac quando
fecit de aqua uinū in chana galilee.
Quartus gradus diac quando lauā
bit pedes discipulos suos suorum.
Quintus gradus ptr quando

accepit panem & benedixit. ac
fregit similiter & calicem benedixit.
¶ Sta quinta gradus ante passionem
sucum impleuit.
¶ Sextus gradus hostiaeqnus quando
dicitur. tollite postes principes
uri. ¶ Septimus gradus epr quan
do leuauit manus super sup
capita discipulorum suorum &
benedixit dr.

Pn. 80,15

Dicta salomonis

Salomon dix. Tres res sunt insa
turabiles quod numquam dicit
sufficit. Infernus & os uulue.
& terra qui non saciatur aqua.
Ignis ū nūquam dicit sufficit.

Iten salomon. Tres res difficile mihi & quartam quod penitus
ignoro. Uiam aquile in celo.
Uiam nauis in medio maris.
Uiam colubri super petram.
Uiam uiri in adolescentia. Talis
enim uie mulier quit egit os suum
dicit non sum operata malum.

Primus non habebis deos alienos
coram me. Secundus non facies sculpile
tibi non adorabis nomen dei tui in uano.
Quartus memento sabbati ut sanctifices.
Quintus honora patrem tuum et matrem
tuam. ut sis longeuus super terram.
Sextus non occides. VII. Non moechaberis.
VIII. Non furtum facies.
VIIII. Non falsum testimonium dicas.
Decimus. Non concupisces domum proximi tui.
neq; uxorem eius. neq; ancillam quae
proximi tui est. & quod tibi non uis

alio non fuerit sic uocabit filiu dei.

Propquid xpr filiu dei non de
simplice uirgine natu erat
sed desponsata natu erat.

Pro iiii au. Prima causa e ut gene
ratio ioseph origo marie monstre
tur. Secta causa fuit ut ne lapi
dare tur a iudeis ut adulterie.
Tertia causa fuit ut fugiens in egypti
haberet solatium. Quarta causa
fuit ut pcestus inquiens eui uin
ceret diabolu Dum putat non de
uirgine natu sed de uiro se generatu.

Pro quarta causa xpr filius dei

in iordane baptizatus. pium.
Prima causa fuit quia homo natus
tus & omnem iustitiam & humi
litatem ad implere. Secunda causa
fuit ut baptismum suum iohannis
baptismum confirmare. Tertia causa
fuit ut lauacrum suum aqua iordanis
sanificare. quia maledicta erat
propter puericationem ade. primi
hominis. Quarta causa fuit ut
nullus hominum dedignaretur aseruo
suo baptizari. dum ipse dnus aseruo
suo iohanne baptizare voluit.

¶ De celesti generatione dei.

hoc dexpo filio dī. quando
expect. quod egerat quid agebat
Vbi expect quod ae nexpect. pro quo
causa uenit. hoc in pnncipio
erat uerbum & uerbū erat apud
dm̄ & dr̄ erat uerbum. hoc erat
in principio apud dm̄. omēa ipsum
facta sūt. & sine ipso factū ē nihil.
Quid erat. erat lux uera quī in
luminat omnem hominē uenien
tem in hunc mundum. In mun
do erat. pro quid uenit. in suā
propria uenit. quomodo uenit
Uerbum caro factum ē & habi

tabit innobis pro quacausa
qui uenit. et agnus di. et qui tollit
peccata mundi. De septem
donis spiritus sancti.
legimus in apocalipsin. de vii. si
gillis libru & si signatu quod nemo
potuit aperire signacula eius. nisi
leo de tribu iuda radix dauid. hoc
est xpr. quia neq; angeli. nullus
neq; homo. nullus subtus terra neq;
spr. Et haec sunt vii spr sapientiae
& intellectus. spr consilii & fortitu
dinis. spr scientiae & pietatis
& replebit eu. O spr timoris dni.

Et haec sunt intpretanda.

Primus spr sapientiae fuit ex pm
de virgine nascendus. Secundus spr
intellectus fuit quae pillar undae
dimittendae vel ur peccatoe. Tertius spr fuit
consilii. ut caiphas dix. melius hō
moriatur pro populo quā perea
tota gens. Quartus spr fortitudinis fuit
quando corpus xpi fuit in sepulchro
& alligavit diabolū. principem daemo
niorū & iactavit in infernum. & illas
animas quae ibi antea detenebant.
perduxit ad vitā. Quintus spr scientiae
fuit quicū xpo o resurrexit.

ante stuit. nos fecit credere re
surrectionem eius. Sexto spiritus pie
tatis fuit. quicum xpo ascendit
ad caelos animae sanctorum ascen
dunt ad eum. Septimo spiritus fuit
quando xpus venturus est ad iudi
cium grandis timores erit peccatoribus.

Incipit symbolum. Quod in lingua interpretatur consilium.

Quod apti xii singulis senten
tiis ante quam in predicationes
separarentur. Constabilierunt
ad fidem catholicam tenendam

& adomr hereticor refutandor.

petrus dix. Credo in dm patrem

omnipotentem creatorem cedi & terre.

andreas Et in ihm xpm filium eius

unicum dnm nostrum.

iacob dix. qui conceptus est de spi

ritu sancto natus ex maria uirgine

iohdix. passus sub pontio

pilato crucifixus mortuus & sepultus.

thomas dix. descendit ad in

feros tertia die resurrexit a mor

tuis. iacobus dix ascendit

ad celos sedet ad dextera patris.

patris omnipotentis. philip dix.
Inde ueniturus est iudicare uiuos
& mortuos. Bartholom dix
Credo in spm sctm sctam & etam
ectam catholicam. Math eus dix
Sctorum communionem. Symon
Remissionem peccatorum.
Iudas dix Carnis resurrectionem.
[illegible] dix. Uitam aeternam.
Petrus [illegible] dix
[illegible] Primus medius
& ipse in capillis & barba canus
erat habebat tunicam lineam

& palleum demilinicis quidē
in latino pullemito indutus est
& ipse aurx dno obtulit;
Sed tr ccorpar iuuenis inbar
ba pro uecundur homo ueste
bissina induta sē thur dno
obtulit. & digne eū adorauit.
Tertius barbatus & in cappillis
& in barbis niger. non eqs
pratizans. habens tunicam
stolatam. sacrum altum &
aria calamenta. spiritum
filū hominis monstrum confes
sus. Omnia aū uestimenta

eorum syriace fuerunt. Magi
significant trinitatem. patrem
& filium & spm̃ scm̃.
Aurum significat honorem regis.
Thus significat passionem xpi.
Mirra significat sepulturam eius.

QUATTUOR ALEGURI QUE
SUNT ANT ADCAELUM.

Idest quattuor prudentia
fortitudo sapientia. & tem
perantia. Spr sapientiae
qui fuit cum adam qui primus
prophetavit. & nominavit

nomen omni creature que
sub celo est.

Spr intellegentie qui fuit
cum noe qui intellexit bonum
facere ptr omnes homines
huius temporis usq; dū meruit
audire ad ō facti bi archam.

Spr consilii qui fuit cū abraham
qui nihil fecit pt consiliū dī. qui
dix Egredere de patria & de cognatione
nra & de domo.

Spr fortitudinis qui fuit cū isaac
qui sustenuit iniurias gentiū
cum quib; habitabat

qui sert quando dictum est
tibi dabo veppem hanc.

Spr scientiae qui fuit cum iacob
cui aperuit dnr immensione in
loco qui dicitur bethel.

Spr pietatis qui fuit cū moysen.
qui dix. si non dimittas peccata
haec populo meo deleme de libro
uite quem scripsisti.

Spr timoris dni qui fuit cū dat
qui dix. nontingat mihi. ut eciam
manū in xpm dnm cum persecu
tus est paul.

Qui contendit terrenae non pos-
sidebit caelestia.

Gregorius dic̃ non iudicat d̃ſ ſimul
ſed p̃ ſaeuitiae. Ut penitus me quod
ordinauit ſaulem regem.

Terra. eo quod terit pedibus.
Caelum eo quod cedat et cedatur.

Mare ad uiae amaritudinem.

Mons demonſtrando demonſtrat
Corpus eo q̃d capit penes ſe ineſſe.

Vir deuiſtute. Mulier demoliitur
Vbi ſ̃ per inimici & inimici hominis:
ſine quibus uiuere non potest.

Idest ignis. & ferrum & coquere.

De abrahan.

Pro quid dix dr̄ ad abraham.
Egrede de terra tua & de cognatione
tua & de domo patris tui & ua
de in tr̄ra quā ego monstrabo.
Hoc dicit. de uoluntate cupis.
De cognatione. hoc desideras.
De uoluntate. De domo patris tui
hoc munduriste & uade
in tr̄ra quam ignorat. hoc
se gnūdi quā desidoras.
Ita & xp̄s dimisit gēnē suam.
hoc iudeorx & libit in tr̄ra sua

hoc ascendit in celis in sedem
patris. Sed tra & nos debemus
exire de tra nra & de cognatione
nra & de domo nra & migrare
ad terram quam nobis pmisit dns hoc
est relinquere huius seculi & omnis uolun
tates & ambulare ad pascua ysrl.
di nri quam nobis promisimus
p baptismum & per fidelitatem nram
Ex iiii creaturis constat homo.
ex tra. & de aqua. & de aere & de igne.
Et de iiii. eliorum hominum.
humidum siccum frigidum & calidum.

De. V. sensibus hominum. 49

Visus. auditus. gustus odoratus
tactus. et V. sunt spates
Animae spr. cor sensus mens. hō
ergo pro anima amat. p spem
speratur. p cogitat. per sensum
sentit. per mentem. memoratur.
De causas. III. Tres qui ducunt
hominem in infernum.]dest cogi
tatio inmunda. Verbū malum.
Opus pravum. De causas III.
Tres quae ducunt hominem
ad regnū celorū.]dest cogitatio

munda. uerbum bonum.
opus perfectum. De alius. III. dic
Per s. qui non permittuntur.
hic & in futuro. qui blasphemat
dm̄. Et qui dispercit de miseri
cordia dei. & qui ñ credit resur
rectionem. De alius. III. dic
Tyburmodis diabolus secun
tatem in mente hominis mittit.
Primū suggerit hominem atq̄
de confessionem quia inuenit
Secū. Quia alii graiuiter peca
uerunt. quia mitu. & alia pegnauit

Testium peccatum quia magna
clementia & misericordia dī. In
dulget tibi peccata tua. & hanc
securitatem deducet ad infernū.

De tribus causis dic. Propter
causas sunt venit homo ad penitēdi.
p fidem & spem & caritatem.
De VII. damnatio ēt peccatorū.
Prima ē. a sēr sep expectio
Secta a faciedi & pulsio.
Tertia in profundo inferni humiliatio.
IIII. prohibitio voluptatum.
V. In sepe penitentia

VI. Dispersio. VII. omnium
poenarum nonest remissio.
VII. Miseratio iustorum.

Primae resurrectio.
II. est quidem florebunt iusti
ut sol in regno patris eorum.
III. Venite benedicti patris mei
percipite regnum.
IIII. Lavabitur iustus cum videbit
vindictam impiorum.
V. Abstergit deus omnem lacrimam
ab oculis eorum.
VI. Ambulabunt cum deus suis

in uisturem. Septimus iustus ut
palme florebit & sicut cedrus
libani multiplicabitur. Septem
modis redemit Christus deliferis.
Prima. per baptismum.
II. per penitentiam.
III. In mestyrio.
IIII. in elemosinis.
V. in remittenda hominib; peccata.
VI. In testimonium uerum quicunq;
uultis ut faciant uobis homines.
Ita uobis facite illis.
Septima. in doloribus multis.

ut dictum est p infirmitate corpo
ris cuiusq; anime perficitur:
Septem scale sunt quibus
ascendit ad regna celorum.
Prima est castitas:
Secda mundi contemptus
Tertia humilitas
Quarta obedientia
Quinta patientia
Sexta fides
Septima caritas dei et de
proximo omni cooperanti
bono:

De viii vitia principalia
que mercuri hominem in perdunt.

Primum castrimargia quod est
gula. Secundo concupiscentia seu uentris
saturitas. iii fornicatio. iiii pi-
largria. id est auaritia seu amor
pecunie. v iiii. ira. vi tristitia
id est anxietas seu taedium
cordis. vii cenodoxia quod est
elatio uel iactantia. se uanae
gloria. viii superbia.

De gula dicitur. quoniam seducit
in insanitatem uentris.

De fornicatione dicitur. ut au-

uterror. dñ iudicaum.

De cupiditate dicit radix omnium malorum. est cupiditas & idolorum seruitus.

De ira dicit. qui irascitur fratri suo reus erit gehenne ignis.

De tristitia dicit. tristitia autem huius seculi. mortem operatur.

De accidia id est de mutuam docum ociositas & pigritudo.

De uana gloria dicit. omnis qui se exaltat humiliabitur.

De superbia dicit. superbis dñs resistit. humilibus autem dat gratiam

Hinc igitur omnium malo ꝝ
est originem inpesum. quae
sub sancendesum medicamina.
Guila triplex. uincendae pabsti
nentiae & ieiunii. de opa nonae
ad uiuum nonam. & pasticiate
cybum uel potum.
Fornicatio autem omnis in mundina.
nec nominetur inuobis sicut
decet sprs. Et haec p castitatem
& continentiae carnis & ppeni
tentiae medicanda sunt.
Cupiditas autem nihil proprium
habentes uincitur & omnia

commune possidendum.

Item. ppatientiam, & mansuetudinem
uellenitatem super fundaest,

Tristitia ů. Letitiam spatem & sper
beatitudinis succidendaest & mens
semp addnm dm secta stabilitate.

Accidia. mansuetudinem & uniuers
loci habitationis curandaest. per
sobrietatem uincendaest. semp
autem dicentes sispm poter
tatem habet super ascendere &
locu tuu nondimittas.

Vanagloria & elatio inmunda
atq; supbia com. vepe humilitate

& constrictionem cordis p dĩ timo
rem uincendae est.

In greco dicĕr castrimargia.
In latina dicĕr concupiscentia
In grego dicĕr filargiria.
In latina dicĕr auaritia.
In greco dicĕr cenodoxia
In latinum. inanis gloria.

De sex cogitationibus sc̃orũ.

Cogitate in dn̄o ut delectemur in illo.
De passione ut sustineamur pro illo.
De oratione ut sensitiua ut simus parati.
De in die iudicii ut rationẽ reddamus:
De in fetro ut timeamus:

Deuita a<<epice ut deinde premur
inhir. Sex cogitationibus uinci
anima iusta <<custodit.

Isydorus dix. Deuiste a malo <<fac
bonum. claditur adiabolo <<ape
riatur xpo.

Vt humilitas. contra superbiam.
Benignitas. contra inuidiam.
Uerecundia. contra mendacium.
Continentia. contra uana gloria.
Castitas. contra fornicationem.
Largitas. contra cupiditatem.
Lenitas. contra iracundiam.
Letitia. contra tristitiam:

haerent. Ergo nihil deest.

Mansuetudo. contrahe accidiam.
Veniunt haec bona contra mala.
Veniunt ut inuisitentur contra uitio
rum in loco supplicant & postibur
ob durantur peruiuircantur & licem
imago di. Vere uidelicet indo regis
Intera conuertantur. De ebrietate.

Sitio & aliquo inebriauerit habit homine aliquo.
Ebrietas autem tota Inbecillis. Laedit in aliquo;
Primum abluit memoriam Euacuit sensum
Neglegit mentem Confundit Intellectum
Concitat libidinem. implicat sermonem.
Corrumpit sanguinem. Obtundit uisum.
Obdurat auris. Turbat uiscera.

Debilitat membra. fatigat somnium.
Impedit mysteria. Obtrecht animam.
maculat corpus Nomne salutem.
extenuantur; De sobrietate
Cauta utilitere. prymu sanat meno
rice. arguet sensum. sincerat mente.
Stringit uultu. Integro pudore
Mitigat uisum. Curat faciem.
Lingl super. exornat ceredrum.
Explicat sermonem. Confirmat san
guinem. Nutrit medullam.
Curat uenere. Stringit nerues.
Contemnit libidine. fruitur som
nium. Recreetur somnium.

propagant senectute sine ulla myr
teria. Dr omnē hominē incontemp
tibilem facit. PLANTATIO PARADISI.

Plantauit aū dnr dr in paradysū
lignum pulchrum uisum aduer
cendum suaue. scientiae boni & mali
per quod adam peccauit post
de paradyso. Quadraginta diebus
& dimidium fuit adam ante peccā
cationem in paradysū. Post horam
tertiam comedit fructū. ad horam
nonam deiectus fuit de paradyso.
Et uixit DCCCC XXX annos. & genuit
XXX filios & XXX filias & cepto obiit.

& annos. iiii milia. cc. xc iii. fuit
adam in infemo.
Viii. Et ceptis sic fuit mundus constitutus
& sic fuit diluuium.
Viii. Et ceptis sic ambulauerũ filii israel p
siccũ in medio pelagi. & sic fuit prens
migratio iudeorũ in babilonia.
Viii. Et ceptis sic fuit adnuntiatio sẉ
mariae d ꝯ p gabriel archangelũ.
& sic est finis mundi istius.
Mensuraẽ quic quid pondere
capacitate longitudine
altitudine latitudine animo q; capitur.

Maiores nostri orbem diuiserunt
in partibus. Ut est. Asia. Africa
Europa. pater in prouinciis sic
gallia. & germania. Equitania
& italia & spania. prouincias
sic alamannia. & bauuaria.
In regionibus. Regiones in locis loca.
Interpretatur. Inzella.
Territorii. in agris agros.
In centuriis. In iuhhiras.
Centurii. In iugeribus.
tamen fuit eorum solebat.
Dig[illegible]tur enim pass minimo
appellatum mensurae pum.

Inde uma habent digitos iii.
Palmus autem iiii digitos habet.
Pes xvi digitos habet.
Passus sexta palmi pedes v.
Pertica passus duos. idest pedes x.
Pertica a postando dicta quasi postica.
Omnes precedentes mensuras incorporat.
Vt palmus pes passus & pertica.
Solae pertica postmus est xpedum
ccd stadia cc lam.
Hezechiele templum mensurantur.
Ictus quadratus undique finitur
pedibus c xx. Ita c xx
c xx hunc posuit hyndi prospice

Arcepentem. Scaramez dicunt
ab cepando scilicet. xvi pollicer
ad unopede. Ideo peder xii.
ad unacpestica. & depestico x
xxx in longitudo. & vi. in latitudo.

MENSURAM VIARUM.

Nor milliarii dicimus. Ꝗ stadia.
Galli. leuuas. Egipti. signes.
Persi. parasangas. Sunt autem
proprio quaeq; spatio milliarum.
m passuum terminatur.
Et dictum milliarii quasi mille
Stadium habent. peder v. m
Leuua fiunt passus. m.

mille quingenti. duas leuuas
faciunt. Per milliaria stadia
octoqaqer miliariuē. constant.
Passibus c xxv. pedes. de xxv.
Hunc stadium primus herculus
statuisse eumq; spatio determi
nasse. quodipse sub uno spū consi
cisse & implesse. qm in fine respiraſ
simulq; stasse & ostendisse & ñ donasse.
pugnat pro eo orbis totius.
Hieronimus ait. Germania
sicut. Ager noricus. Aboriente
flumen fistulae & silua hyrcania
Ab occidente flumine Rheno.

A septentrione oceano
A meridie lugis achemer· sicē uocabu
lamonnis· flumine danobio quasi
spatio pandē In longitudine
m̄ pass· dc· xxiii· In latitudinē· ccc
xxviii· de niue nomen accepit·
Danobius germanie fluuius uo
cari fertur· aniuium copie
quibus magis augetur· Iste ē
qui In ea ripa plurimā habē
famam· Idem & his quidum p
innumeros gentes uadit· mouet
& nom̄ & in alio per sibi ambiendo
uires colligit· Ortus· a germanicis·

agri ad iugis accedentibus
pastibus barbarorum pergens
contra occidentem sexag. mil. in se
fluuior recipit. Septimo hostis
in portum stat. Istria peninsula
hostis. Danubius de riue nom accepit
Baucuen exproprio & ymologia
origo uocabulorum lingue non
sumpsit. Bauco enim cepus
illor cosonne dicitur. Ueraū ut
sic baucuen cosenne uocantur
appellatur. Et ideo illa progenies
& propria lingua & ymologia
cosenne uocantur.

arrice eruppce affrice milia cū
pannonia ab oriente flumine
rino. ab occidente dirrestir in
quibus habitant boi & capy.
A septentrione flumine danobio.
A meridie mecen adhyrco quarum
spatia panda in longitudine milia
ccc de xx. In latitudine ccc xxv.
Gallice comatae finitur; ab oriente
flumine rino. ab occidente saltu
pirineo. A septentrione a meridie
oceano.

QUINTIS

HECNOMINA DE GALLIS PRO
HYBERNICA. SCOTTONOLANT.

Gallia. uualholant.
Chostthonicum. auh. uualholant.
Equitania uuasconolant.
Traxia uuascun.
Germania franchonolant.
Italia lancpastolam.
Rusonia auh lancpastolam
Domnoniam. pstrtenolam
Bruteri. pstzun.
Apuer sastri.
Hispania. benauentenolam.
Cyuaeri. suapa.
Pannonia sic nominatur illa tpe
inerde danobia: & uuandoli habet hoc

Armoricus. peregrolent.
Istrie. paligrec. Ister. danobice.
Selcauus & Sauccpus. hani. & uuinida.
Palestinec. iudeonolent. hocē
cipec hierosolumec. Uuandali. hanz
Zeittec aah uuendoli.
Aurilucna. sic nominatur illa terra
Ubi Romc stait.
Pentcpoli. sic nominatur illa patria
ubi papcna stat.
Thcpcia. illc patria ubi constan
tinopoli. stait.
Cyno cefali. canini cccpta.
Amazones. hecī uirgines.

Thebaide. illa patrice indefun
mauricius. Argi. graeci.
Ethiopice patrice maur. coronam de dast
ce peccatorib.
Decium tatibus. uenia in negtio
omis exaudi
Lucania. Liutonia. & omnibus miserere p
Argentoratensis. strazburc.
Nimitensis ciuitas spire.
Uuengiconium. ciuitas uuormacie
Agrippina. cholonne
Constantinopoli. astannuresburc.
Neapolis. ciuitas nouae.
Norica. regenerburc.
Alofia. redaspona.
Galfagia. pazauua

Ualuiculae. salzpuruc.

Septem arte sunt liberales tosunt.
per quas libri scribuntur.

Prima grammatica. id̄ litteratura.
Secta rethorica. id est philosophica.
& poetica. ✠ keazungal;
Tertia geometrica. mensuratūra.
Quarta arithmetica. hoc̄ calculi
Quinta musica. quicquid sonum.
Sexta astronomia. medicina est.
Septima. astrologia. ast astrecelu.
Sicut purpura uester decorat.
sic edificat grammatica linguam
nostram canonicam.

Sicut telæ non habent lucium ad
nullum opus perfectum sine illo
perficitur. Ita & omnis septuplæ
ordo; crematicæ inordinatæ &
multo sumē inchoandū sed paucos
finiendum:

Ast cremmatica. inimica est dō.
Ast spr rei. humilitas. castæ castitas
tacs benignitas. Honest sapiennia
qui coequæ. possit caritati. & hu
militate quod est radix omnium
bonorum. DECEN SUMS.
Vncie. xii. libram efficiunt.
Libra. i. & semis. eminam facit.

Duo emina · sextarium faciunt
XXIIII · sextaria · modium faciunt.
Quindecim modia · gomor faciunt
Duo gomor · quod ⁊ modia XXX · chorum
faciunt · Libre LXXII · talentū · efficiunt.
Aput Romanos ·
A quibusdam · CXX libre talentū faciunt.
Luterir · labrū · hoc est factum de lac
pide de speculo · id batos tollit ·
Batus · L · sextarios tollit.
Calculus · zamro · cpeozolin · chisilunc ·
Calculus · zala ·
Numerus · a nummo nomen accepit
Mensura · quicquid pensat ·

Satum · uas · est tales sic modius &
impletur in eo xx sextario ·
Satis tribus · tres mensure ·
Vsacta · quinq; mensure
Rethmetico · Calculus · ritmus · calculus ·
Decathalogo · de decem uerbalegis ·

HIERONIMUS AIT ·

Verba scripture stimulus adsuscitandi ·
Lac adnutriendum ·
Oleum ad fouendum ·
Virga ad corrigendum ·
Sal ad radiendum ·
Lucerna ad illuminandum
Aqua ad leuandum ·

Vinum adebriendū. De chronica.

Mane quippe intellectur nri
puerticie est.

Hora autē tertia. adolescentia intelligi
potest. quae si iam sol in actū pficit.
dum ceteros a&lectis operetur.

Sexta uero iuuentutē q adult in
centro sol figitur. dum haec plen
tudo roborit solidatur.

Nona autē senectus intelligitur. Inqua
uelut sol ab alto axe discendit.
quia aetas a culpe iuuentutis deflect

Vndecima ū horae. ea aetas quae
decrepita t ad epcena dicr.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

De poeta.

Dat ⁂ fregin ih mit firahim
firi uuizzo meista. Dat ero ni
uuas. noh afhimil. noh paum
noh peregniuuas. ni noh heinig
noh sunna ni skein. noh mano
ni liuhta. noh [illegible] meresseo.
Do der niuuiht niuuas enteo
[illegible] uuenteo. ⁊ do uuarder eino
almahtico. got. mannno milti to.
[illegible] uuarun auh manaldes mit
inan. got lihhal geista. ⁊ got
heilag. Got almahtico du
himil ⁊ erda ⁂ uuoraht.

⁊ da in annum romanae cor
for xpi. for gipunir indimo
ganadoe fehta galaupa.
⁊ cotan uuilleon. uuistom
enn spahida. ⁊ craft. nuflun
ga uuidar stantanne. ⁊ arc
gepi uuisanne. ⁊ dinan uuil
leon ga xx uurchanne.

Quia non uult peccata sua penitere
ille uenit regnum dei iterum amplius
illum non permittebunt. nec illos
se alios erubescit.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

Mon. Boic. VII. p. 373.
c. an. 792.

in nomine dni dei et sal. xpi.

Ego Iacob dimissi liberum et perpetuum hereditatem
cuiusdam mancipii nomine Ispagnolo magistro Ispagnolo
cum filio suo Ispagnolo et filia sua Ispagnola
in loco nuncupante Hesilunlus vel noua
ut sit inde liberum habere licentiam ipse et filios
suos ipse negotiare sicut alii homines liberi licentiam
habent ingenui et parentes eius et ut sit securus et
firmus hanc cartulam libertatis quam fecimus
in presentia omnium hominum loci
nuncupantis Hesilunlus et cartulam hanc
nullo modo quis eam commutare et frestes
pesmo ptes hil cap. vel 2 versus hanc
cartulam chrs. hen. prem. chum. pesem
et frh. pol. conservetur in perpetuum.

visio. quam vidit ezechiel
super fluuium chobar. Vidit iiii
animalia plena oculis ante & pos.
& & oculis eorum similis micantes
Senes alas habentes duas velabant
caput. ostendit quod ante principio
mundi nemo scit nisi dr. Duo velabant
pedes ostendit p finem mundi. quod sit
velatu omnibus. Ale p quas volabant
ost p sentice ista. quae expaste uidemus
& expaste non uidemus. p senes alas
s & alas mundi intellegit. Oculus ante
albus seus un
pee ppqua beh a hu l
& pos. p dicatio euangelistarum. p tempora
& futura. Scintillis micans uisitues
apl ost. peccatores immundos. Cum

pecta est · Recte iustitiae p̄dicare · tam diuitib;
quam pauperibus. Pedes pennati · ost omf
spates euolantes ad caelos. T̄ pennae dispicium
Rota in ista · id est euangelium in euangelium ·
testamentum in testamentum · Spr in ista · spr ser
in euangelistas. Quocumq; ibant n̄ reuertebantur.
ubi ibant ad p̄dicationem ad medio pe · con scen
debant n̄ reuertebant ad pristina conuersatione
Rota quod dicit. Id est p̄dicatio euangelistarum
si pennes totum mundum · Spr in ista · spr ser
confirmatio noui & ueteris testamenti; Ir
De archa testamenti. In qua erant duae tabulae
& uirga aaron. iii. anulos habebat. & in spe
anulos uectes ad uehendam archam.
Archa · testamenti · ecta intellegit · Duae tabulae ·

duę testamentę. Virgę crux intellegitur.
IIII. angli. IIII. euangelię. Vester sacerdotes
intellegitur. Zonę pellicia. castigatio corporis.
Idē mortificatio corporis. Locustę herbas
admanducandū succus. Hę sunt propę flu
entę iordanis. Sedis locustę discerpunt. distruunt
foenum. Istę philosophi sapientiam
hominū. Mel. hoc ē dulcedo confessionis.
Silvestre. idē sapientiae conuenit. Vtraque enim
Mel hoc ē dulcedo
ad partem dulciaudo loquatur. Ipsi ope
denter dulcescant. Corrigia calciamenti
ligatura mysterii quae ioh solui nō potuit
Inspū quidē helias erat. Sed personā nō erat.
Decapidibus suscitatę filios abrahę.
ad iudeos dictum. P fidē xpi suscitatis.

filios uipere pum. eorden iudeos.] preuos
baptizauit. in pusco & igne.] Hispusco ē penis
sio peccatorum. & effice illos spater angdidi;
P ignem. hoc ē accensio caritatis. et tali sic
In hoc reto baptizamur aquae. Sumere panes
hoc ē doctrine filiorum. Ex dōnatis prenouatio
nē baptismi & gratiae spiritū.
Vos estis salt terre. Hoc ad eos dix prin &
ad doctores per & sapientes. Sal quattuor causas
habet. In se. sincerat carnē curat putridinē
uermes occidit condimentū prestat. sic
doctrina spatis sincerat carnem. P abstinen
tiam curat pristina peccata. P penitentiam
occidit uermes. idest cogitationes malas.
Condit cor P sapientiam; Cause a sopra.

phaeris eorum. Idē doctrina hereticorum,
Bar. filiur ionae columba. Columba. ipr sēr.
Poste. Infesnir. peccata hominū. Quipdido
nt animae suae inuenia & ea. Idest quia abne
gat concupiscentias mundi. Inuenia & ani
mae ei. In pegnodi. Pdiers. x. idē p. aetatis
mundi. quod dē finer mundi: Apparuit moy
ser & elias cum eo. Moyser est lex. Helias
ordo prophetarum. Moyser & helias.
Significat uenturo sangelor. Xpm cūdis
cipulis figurat u & ul testam ū cū hono.
Adsumpsit ihs p & ptū. Iacobū & Iohannem.
& duxit illos in montē excelsū. Tabor.
Tabor intpratur mons luminis. Et pa
redysus. Ubi gloriosius apparuit dns

Insegno suo. & splendum faciem sicut sol.
Inconspectum. Vestimentum sicut nix. Congre
gatio omnium populorum. Sic vestimenta &
mutatur pallium; fiunt. Filium lunaticum. signif
populus gentium adorantes idola. Cadit & in igne.
Id est in concupiscentiam mundi. Et pedes in aqua. id est
luxuria. Quale fuit demoniacum iste. Ante
adventum xpi. Qualem fuerunt caeci clodi. et ita
mortalis fuit & mundum iste. Si habuerit
fidem sicut granum sinapis. id est incorruptam
& diuisam. Qui granum sinapis indiuisum est
& ipse significat xpm. et aeternam uitam. Si dixe
rit monti huic. transire hinc. & transiuit.
Mons xpus. Transit de iudeos. ad gentes.
& alte. mons diabulus. tollere & mittere in mare.

Idest diabolum in profundo. Et potestatem dat eis
ipsis et predicetur nomen illius et virtutes eius
quæ dæmonia. Dragma. ē consumandi
Vade ad mare. Idē adgentes. Mitte amum
Idest verbū p̄dicationis. Piscem. qui prius
arcendent in amum. Idest cosnū Egemit;
Et apertum inuenies stater. Idest confessionē
et fidei diuinitatis. Da eis pro me et te. Idē pro me
fidem. Pro te confessionē. Quis quem dicunt
Idest humanū genus. Pastor. xpi. qui se
Liquid in montibus quem cogitas
et quem ouem. Idest in cælis.
Reliqua de ordine angelorum. Cherubin
et seraphim. et uenit in terra pro una
ouem. Idest humanum;

Si quis dixerit fratri suo racha. Quod ē uanum uel
sine cordato peribit. Si qs dixerit fatue quod ē
insipiens. Qui ad opinio sustinet ipse. peribit
gehenne ignis. Ira uero homicidii reatus est.
Sic scriptum ē ira & mors in manu lingue.
Esto consentiens aduersario tuo cito dum es
cum eo in uia. Aduersarius nr sepe euange
lium. Ipse aduersus cum admonitus.
Nō fuerit euangelica uerba. q̃ deb̄ & ē
tardus ad audiendū & facilis ad operandū.
Sed consentit se hoc audire et facere
Chapharnaū. uillae pinguis & pre
tiosae. in qua fides incertitudine. Qui ante fuit
quā p̄dicatur fuisse credebat. Per
causas incertitudine humiliatae

de petrus

Ubi ait ego sum dignus ut intres sub tectum meum.
Fidere die verbum & sanabit puer. Prudentiae
dum die homo sum supposestate. Miratus ihs dic.
Namque inuenit tantam fidem in israel non est.
Centurio figuram tenet doctorum aetatis qui sunt
uisturem xpi. Duos regnidi. Unum mundum iste.
Ubi mali & boni mixti. Alii est caeleste regnum.
Ubi regnat sup angelos. Mundum iste iustorum
factum. Peccatorum factum insepnus.
Cauae afepnto phariseorum. Idest doctrina hepe
ticorum. Patrifamilias. xpi. Operarius cul
torum mandatorum di. Uinea ecclesiae intelligit.
Inuale testamento. Uinea lex die. siue sine
goga. Dincario diurno. una a sexta
prima hora. prima a sex. Sexta hora

uenit abel. Tertia hora uenit noe. In foro
Immundo. Sexta uenit abraham. Nona
hora uenerũ moyses & dauid. Undecima hora
Quinuenerũ populum gentium. Mane Infantiae.
Hora ~~tertia~~ adolescentiae. Sexta iuuentus. Hora
senectus. Xi decrepita aetas.
Hiericho intẽpratur luna. quod defectio populi.
Bethfage intẽpratur domus lucis. Mons oliuẽti
intẽpratur monstrum luminis. Idest perfectio
laboris. consolatio doloris. Hominum uenatum.
Castellum quod conspicuo est. Idest hierusalem.
Asinus ostendit synagoga. legem & prophetas.
Pullus asinae signum populi gentium nouum. Sup
pullum sedit dns ihs. quia ñ diu potuit per sapientia.
Solute & adducite eam mihi. Hoc dixit.

p̄dicare illis uagant penitentiā & conuertant
ad me. Dñs his opus habeb & hoc ā fideppetum
Sion. Intēpriae speculatore. Filii sion. est congre
gatio omniū fidelium. Sciuntq̄ uestimenta sua.
Idē abiecerē donec uelepes. ut accipeent noua.
Cedebant pueri de arbore. id est docebant uerba
dei uelepe scriptura sic dicebat. Benedictus qui uenit
in nomine dñi sepe ipsi. Et de rupeū sacepe fecerunt.
Idē xpm in corda fidelium. Alio sensu. Romes
scissus. signif doctrina gentium. Osanna salua
fac. Cathedrae ā doctrina. Mensas. nūma
larum. mandata legis. Pueros eleemanter
in templo. sign sacerdotes pueros in ecclia.
Bethania. Intēpt obedientes. Ubi manent chri.
sis xpo manere in corda obedientia.

Homo habebat arbore fici plantatū in uinea.
Uinea populus iudeorū. Arbor fici. synagoga;
Iuxta uia.] dē litte pe legit. Nihil inuenit in ea nisi
folia tantū.] dest ñ inueni fidem in iudeis. Pp hēc
stercora mittentes.] dē p̄dicationes dñi. seruare
Seruare. Si ñ facient fructum excidetur.] dē sicut
uetti ñ fuerint. sine remediū peribunt. Tollite eum
te hinc.] dest xp̄m deiudeis. mittite in mare.] dest
In corde cadentiū. Hō qui habebat duos filios.
xp̄rē. Duos filios. iudeos et gentes. Hō dē duos filios
adū & xp̄rē. Simile est regnū celorū. homini
patri familias. Pat̄ familias dē plantauit uineā.
Uinea ecclesia synagoga Sepe custodia angelorum.
Torcular.] dest templū. siue mastyrium.
Turrem significat doctrinā. angelos. doctores

legis. Cū aū tempus fructuū adpinquasset.
Misit ad uenturū xpi. Seruū suū. Idest ephesar. Quē
primū cesserūt. est hiesemiae. Quē occiderūt. est
esaiae. Quē lapidauerūt. est nabarth. siue ste
phanus. Nouissime misit filiū suū. Idest xpm.
Uinea aū ē populus iudeorū. Custodes princi
pes eorū. At illi occiderūt heredē & eiecerūt extra
uineā. Idest xpm. Dehiesusalē In monte
calueriae. Calueriae dicūt qui ibi decaluc
bant homines. Hic uinea collocauit alius
colonis. Idest apostolis. qui reddant ei fructū. in tempo
tempnū. Lapis scissus de monte sine manibus.
xpsē. Scissus deiudeis. sine uiri contu. De
matre sine semine. De patre sine tempore
factū. Ne caput anguli contingat;

euanĝ sĉo Lucam.

Simile ē regnū caelorx. fermētū quod accepit
mulier abscondit in farina. Mulier ppt filiox.
creationem. & tam signif. fermētū. dē doctrina
abscondit ecc in farina. dest in populo numerosū
rum. Sarcetrice. sig mnticē.

Homo quidā habebat centū oues. Si perdiderit ex illa
unā. nōne relinquit nonaginta nouem in deserto &
uadit ad eā quē perdidit. Xpm signif qui pelu
tis numerosis similibus angelorx. Descendit ad
ēpce. Ut genus humanū eriperet ab errore.

Hō quidā habuit duos filios & dixit illi iunior.
Pater da mihi portionē substantiae. Quem secutus est.
Hic pater dīē. duos filios. est adam. talis paradisus.
In portionē patrimonii. Quā accepto p libertate
arbitrii. p dedit. Abiit in longinquā regionē.

hocē in scīm. Famis ē facta.]dē uerbi diuini.
capiebat se. desiliquis saturen. quas porci
manducabant.]dest seculariū. cybos. Quod
aū pertinet ad partē seuerituē. Signif gentes
quæ adae figurā habent. Et percepit eū pater
occidit uitulū saginatū.]dest xpm. paratum
prandium.]dē euangelica uerba. sue uitā aēlnā.
]Induit eum stolā.]dē fidē t in mostrauit eam.
Dedit et anulū. Et quip anulū. Hisia aēlnā uitam.
Quæ sic anulus conclusus.]tarine finem et
uirgo in manu.]dest mum doctrine et in
lectura. Canebant tybie in psente.]dest duo
testamēta. uetus et nouum in futuro. Duo
cerubin. p calciamēto ā uestigia munita
signif. p quibus diabuli. ēq tumeat,

Et ut aptur. Calciate peder In pparatione euangeli
pacis. Ad xpm pat. Tu mecum semp fuisti.
& er Loma meatuce sunt.

Quer quida habebat uilicum. siue dispensatorem.
Quer. dr omprē dispensator. Paulus aptsuis. q
ad peder gamaliel sacer litter er didicit legēdi.
Suscipere dispensanda. Cū ū cepisset & ceder
Ihxpo p sequi Lomnē dni sui dispensate substantia
Dictūē ei. Saule saule quid me sequeris. Dū pecū
nbi. O conte stimulū calcitrare. Dix inquid
Incorderuo. quid facie quia magist fui. Rulicus.
Cogar ee discipulus. annanie. Lopeceruur
gemibur. haec dix quando er dictūē ipe ad
annanie & baptizate. Et dix federe q uale
mendicare eruberco. Ac si dixisset &.

conspicio uelepē legē ee distructē. quec
lex & prophete usq; ad iohannē baptistē
fuerē. quomodo ñ uadirē erubesco. Facūcigit
qd mihi utile ee cognosco. Utcū proiecto fuerit.
de uilicatione mea percipiam me xpi ani in
domos suos. Igit cū ad annania baptizatus
fuisset. Coepit eos qui primū legē uelepem
pdicauit. ho uce docere. Dicebat iam uelepa
in nouce transisse. Vocauit itaq; duo de pa
rimis debitoribus. Primus quidebebat. centū
cadus oleī. Idest congregatio gentiū. quec
miserīcordice dī indigebant. Fecit eos sedere
quinquaginta. Idest poenitentiē agere
quia sine lege peccauerī. Ac sic Christē par
uulē consimilatur cum illos;

Qui debebat denarios quingentos. alii. L. & ita
sic intellexit fuisse iudex & genere;]qui secundum
uocauit illum qui debebat centum denarios. numeros.
& dixit. accipe litteras tuas sede scribe. LXXX.]dest
populum iudeorum. Qui uel pro legem ingrande debi
tum pmanebunt. Quia grauem uel pro lege quam
nouam fecit eos nouum opedi ee pfectum mutando
uel pro cogit eos ut diem faceren LXXX. idest opes
dere indni resurrectione. Quia octabadie in nu
mero continentur. & de octo cadem complectur
ut de sabbato tpm ipsum ad primam sabbati
Abraam cauere ad nio conlaudatur. quia bene
fecisset quod legem austeritate ut ee ideo uocat
ulicus iniquitatis quia licet bene offerebat.
Haman bene di iudicabat;

cpedent quidē in patrē. Sed filiū p̄sequent habent
dm̄ omnipotentem. sed spūm scm negant. Considerate
quōc prudent & sosti atq; fidelit fuit paulus
ad defendū uetere legem. Tantū igitur dnēx tantū.
fidelit & prudent fuit usq; ad mortem. defendendū
nouā legem plusquōc cetēx apti. Qui fideliter in
minimis. deest in capnaclibus. & in multis fideliter
ent. hoc ē in pauptib; Quia in pauptū iniquus est
& in multū iniquit ent. Sicut capnales diuitēc
qui lcebunt bene non dispensauent. & nasci
uitēc & caelestes doctrinēc quē pedit uobis
aliena sit diuitia mundi uobis. Quia quam at
pecuniōc dm̄ amare ēj potest. Sciendū est
quia ista sententia dnī epis posuit ut quomodo
uiticus dnō suo fraudem fecit.

ut habeat postea unde uiuere. Tuae pr locu pen
tenitiae seruiere. Iam ñ peccatores extermineper
Quia scriptum est solamortem peccatoris sed ut con
uertatur & uiuat. Molomortem peccatoris

Quidest qd magnus ait. Sedit ad extremi dñi. Et stepha
nus dicit. Ecce uideo caelos apertos & filium hominis stantem
ad dextram dei. Quidem quod magnus sedentem uidit.
Stephanus u stantem. Qui sedere igit pedem pro ut ni
ad sumptus incaedo & tunc cum iudicat & ad extremum
iudex omnium uenit. Non p ad sumptionem magnum sedere
describit. Qp ad sumptionem suae gloriae iudex in fine
uidebitur. Stephanus u in labore certaminis positus
stantem uidit, quem ad iuto pem habuit. Qui iste in pec pseu
dopem infidelitatem uincere & pillo dexto illius uisus
pungnauit

Stola. Indumentum baptismi.
Vellus. ppter iudeos. in psal. discendpt. tua.
Clamides. laudes. Clamides fecit ipso suo;
Cingit. in psalmo. p̄ cinxisti me lætitia.
Purpura. martyrii. Coccus. caritatis ardor.
Byssus. castitatis. Opiamita. iustitiæ. vay &c;
Naves. obedientia. vel intellectus. sopeys
Torques. p̄ dictionis decus. armillas, decus.
Ostralia. recta operatio.
Discriminalia. discretio boni ac mali.
Anulus. fidei signaculum.
Speculum. preceptadiuina.
Calciamenta. preparatio pacis.
Stragulum. iustitiæ. in salomone. Stregut uestis.
Rex dr̄ in psal. Dr̄ aū pxm̄r amicta.
Regina. sca ecclia in psal. ad stetit pagina.
Reges. apti. siue sci in psalmo; Dr̄ filias salutis

Regine. animę p fectorū. qui ñ sunt ancille
peccati. In cantica cantico x. Sexagintā sunt regine
Concubine. animę quo sunt cū xpianorum.
Reges. a pui doctores. In ppth. ipsi regnauerunt.
& ñ & me; Ancille. animę scorum.
Alieni. demones. Extranei. demones.
Iud& dr. in prat. Dr iud& iustus & fortis.
Iudices. apti. In euang sedebitis super sedes.
Aurū dr. In sy ecclesiastū. Caput ei aux operum.
Aux. spatē sensū. in prat. posteriora dorsi ei
Aux. sta fides. In sal. adstitit regina. & sta
Aux. sei. In psal uiuit & dabit ei. de aus arabie
Aux. supuenta. Elastx. xpi diuinitas;
Dragma. dinarius. ꝯ caelestis;
Thesaurus. xpi. siue desiderū. patris
Simile est regnū celū. homini qui inuenit
thesaux In agro; Thesaurus. Cor da sapientiū;

Cazophilacium cordaꝝ;
Thesaurizatio bonis operibus preposito.
Ergo auaritie in euangl. nolite uob thesaurizare thesauros in terra. ubi ergo & tinea demolitur.
Gladius uerbi di. Gladius amoris di. in canticco. iquem mittere pacem. sed gladium; Inmanib;
Gladii Inmanib; sciorum; inprat & gladii. biracum.
Gladii duo. duo testamenta legis. in euangl ecce gladii duo hic. Gladius hereticorum pdicatio. in euangl. omnis q percussit gladio gladio morietur.
Gladius seductio diabolu. inprat qui libere cedit sepulcrum. de gladio maligno.
Gladius damnatio sempitina; Iniob. Simulatii plicati sunt filiei. Idest hereticorum disciplina. In gladio ceciderunt.
Gladius. Iudicium di. In hieremia. a facie gladii columbe uniuersi; ad peputium. Consistitur;

Gladiur uindicta. t repmodii.
Testerapti. incepto. testimonium dicimus;
Ducer. rei p̃ dicatorer. testir xpr. q̃ estis fidelis;
Paup xpr. Incepto. ppr̃ paup factur est,
Pauperer. rei humiler spū. in euangelio.
beati pauperes spū. Snu fostiopm.
In opr. humilir inprat. expienr inope dema
Ciuitatedi. ecce t anima. inprat fluminis
impetur lactificat ciuitatem dei,
Ciuitates lude. & tae expi. t anime fidelium;
inprat & edificabunt ciuitates lude,
Ciuer fideler. Inapto. ciuer reopx & domesticidi;
Murur. dnr reduator. In zaharia. Ego murus
Incipcuitatis; ponit In ea muros & ante muros,
Ante muros. patriarche. t pphete in esaia.
Turris reduator. turris fortis sinee;
Centū quadraginta. quattuor milia;

adsacpcm tū electorū. qui & iudex in fine
mundi. cpeditur. & In xpo. ut quida volunt
ubi & sicp. Centū. xl. iiii. milia. ad sacpcm
tū. omniū virginū. de quibus In apocalipsi.
& nemo potest cantica illū dicere. & si illa
c. xl iiii. milia. & pp pauca. virgines enim.
& in ore eorum non inuentū mendacium;

Sal condimentū. sapientia. in euangl. uos estis sal.
Sal infatuata. iudeorum scientia.
Sal sago. cordis compunctio.
Sal sago. In fidelitate iudex tandiu asmitur.
Molo duo. duo testamenta legis. In euangl.
tunc due ecclie. In molendino
unce adsum & ut. & alterae polinqtur;
Mole duę. spes & timido.
Inde uteq. ñ accipitur loco pignoris.
Inferiorem. & superiorem;

Farina. opus bonum;
Farina. multitudo fidelium.
Panis. xpi. Ineuangt ego sum panis uiuus;
Azima. sincerytas mtis;
Similigo. fidelium multitudo.
Subcinerycium. humilitas oblatio;
Fel spiritu. fides. Ingrodo omnis q comedent
fel spiritaliu. perbit animae eius;
Libanus. conbustio tempitna. Ineuangt
Sicnim fenu. qd hodie Ina gro e.
Ficus. prima lex. Ficus poplus iudaeorum.
Ficus. ho infructuosus, sua sciencia.
Folia ficus. aspeytue legis; Sicomorus.
Malapunica. acta. Sapientia. xpi.
Inapto. xpi di sciencia. Sapientia.
doctrina sciencia;
Sapientia huius mundi. filosophia.

Languor. uiciosũ morbus. Infirmitas
Inpossibilitas mentis. Paralitica anima
uitiis dissoluta. Lep. doctrina. heretica px.
Leprosi Incapite. heretici dnm ihm xpm. blasp.
Leprosi Inbarba. Idest heretici
Leprosi toto incorpore. blasphemia sua
Inomnes scripturarũ. serie pmiscentes.
Lep. tumens. Inflata superbia. Lep. humilis.
si mulcatio cordis latens plusphemantes.
Lep. rubens Iracundia cordis.
Lep. alba. ypocrisis. Lep. indomo.
Inf. doctrinis tota Inplete.
Lep. Inuestimento. uitia capitis.
Lep. Incapite uiua. peccatis animae.
Lep. calatica. uitiũ qdlibet exsegregans.
Pro fluuiũ seminis. Immo deprata loquutio.
Hoc tempo pulluta peccatorx occulta

cogitatio. Mulier menstruata. anima
Inmundis cogitationibus pollutae.
Fluxus sanguis. profusio peccatorum;
Debilitate membrorum. Loquutus est dns
ad moysen. qui habuerunt maculam. non ac
cedat ad altare; Gallus. xpus. tactus
In salomone. gallus succinctus lumbos.
&in iob. quis dedit gallo Intellegentiam.
Gallus. sacerdotum iudeorum. &in esaia.
&a postante facies dni. sic a spostatus
gallus gallinaceus. Gallina. sapientia.
siue ecclia. t anima fidelis. In euangl
sic gallina congregat pullos suos.
Columba. dr. Columba spus sci. In euangl
&vidit spm qua sidescendente supillum,
Duae pinnae. duo testamta logis.
In esaia. in psal pinne columbe deargentate,

Columba. ecce. propt simplicitatē cor
dis. Colūba apti. Ysaie. quis isti qui
ut nubes uolant & quasi colūba ad
fenestras suas. Colūba Iudea. Ysoffonia.
ue pro uocatrix colūba ñ audiuit uocem;
Colūba. simplicitas mentis. Colūba simplices
& stulti. Ysoce. effraim. colūba seducta. ñ
habens cor. Duo pulli colūbarū. duplex
penitendū. lamentū. In Ieremia. Siat ñuc
luent manus eius offosse peccatis. offest duor
tustuper. t duor pullor columbarum.
Tustus. Caro xpi. Tustus spr sēr. uox tustu
gr audiuit. Tustus castitatis.
Passer sēi. In psal passer inuenit sibi domū
Passer. xpr. In psal. & ut passer Inuenit sibi domū
Fulica. saluator. In psal fulica domus
dux eorum. Idest sēo prim

Locusta. xpr. Inpract. & cursus sú sic locusta.
Locusta. poptur gentiū. Locusta. dmones.
Inapocalip. & de fumo egyer sēt. locusta;
Locusta. supbia; Brucus. Ingluuia uentris;
Rubrigo. iracundia coplis. Eruca
prongo luxoriē. Residuū eruce comedit locusta. Malleus. flecgella peccatorū
In salomone. malleus stultorū corporū p
cutientes. In cus. operatio diaboli.
Stepus. peccata luxoria. In iohel conpu
tuerunt lumenta in stepcorua;
Qinis. similitudo penitentiae. In iob go
me pōhendo & ago penit. In fauilla & cinere.
Alg. rex. Ingsauc. rex algum. & rex ale altēs;
Pinnē. animē rcōpū; Volatilia. apti.
Nidor. & tae. Pulli. rei.
Mergus. hō luxorio sup. libidinis capnis;
Jumta. fideles. Inprat. hominem & iumta sit

Iumenta · in pat. Ut iumentū facturū aputtos
Iumenta · homines luxoriosi. In iohel conpu
tuer iumenta In stercore suo.
Iumentū · corpus luxtorios. atq dāuolum
In auengit & inposuit illud In iumentū suū.
Equus · corpus xpi. Equus albus · sermo
euangelicus. Equus niger · penitentia.
Equus rufus · bella & effusio · sanguinis.
Equus pallidus · pestilentia. t antichristi aduent.
Equi albi · corporis cōscium; Equi · apti
Equi peccatores luxoriosi; sētm
Equus capnalis potentia · Equus prent.
Taurus · xpr In genesi · & In fuspersio sub
neruacuer taurū. occisesatis
Tauri prophetę. In ezechiel tauri mei & aries.
Vitulus · xpr. Vituli · reis / tauri pinguer obsed
Vituli iudei. Impsit eis cū deder me uitulum multi

Vacca· caro xpi· Vacca· fidelis·
Ubera· iiii· euangelio x doctrina· In ra lomono
meliores ubera tua· uino· Mons coagula
tu· Mons ubera· Id est xpi·
Cornu· xpi regnu· In euangl· erexit nobis cornu
saluti· In domo dd pueri sui· Cornua septe·
potestates xpi· Cornua· trophea crucis xpi·
Agnus· xpi· In euangl· ecce agnus dei· Agni· sci
In euangl· parce agnos meos, Agna· uita
actiua· In leuit· offerut agnum·
Septem agni· & septe agnos offerunt pcipium·
Velut gemelli· duo cantantur dilectio dei & proximi·
Capre lusti· In sacrum· capillitium sic gregis·
caprum; Cap· caps saluatoris in salomone
Oui leonis· & eccle In euang· fiat unu ouile & unus;
Pastor xpi· In euangl· ego sum pastor·
Pastores cepti· Pastores· sacerdotes·

Pastores. ante christum, Iniquitatem.
Ec ego suscito pastorem in tempore qui dispersa
non colligat &c. Mercenarii sacerdo
tes Improbi. Inquinati. heretici.
Fur. diabolus. In euangelio. quot quot uenerunt
fures & latrones. Fur. dies iudicii.
In apocalipsi. dies domini sic fur in nocte ita ueniet.
Hepenatius. In prat. homo peccator cum christo
conuertitur. per hec pesfugium hepenacis.
Onager. monachus de festa in hebraeis.
In iob. quis dimisit onagrum liberum;
& uinculis eius quis solutis. dest uinculis
cupiditatum carnalium.

De bestiis animantibus.

Leo. dnus in apocalipsi. uicit leo de tribu iuda.
Catulus leonis. xpus. In genesi quasi catulus
leonis qui suscitauit eum;

Leena. Catuli leene. apti. Leo diabolus
inpract. Nequeendo repiat ut leo animam meam;
Cubili. draconum. corda impiorum.
Rinoceron. unicornus hoc est xpr.
Lupi. heretici. Caner apti. inpract linguae
canum tuarum & inimicis idem ludeis et heretici.
Serpens. xpr. propter sapientiam. In euangelio
Estote prudentes sicut serpentes. & simplices sicut columbae;
Leuiathan. serpens diabolus; Aspidem et basiliscum.
Aspis & basiliscus. peccatum. & mors. inpract
Sanguis suga. diabolus in salomone.
Sanguis suga. duo sunt. Hedicat. affer.
Laffer. Idest cupiditas.
Luxorio. quae saturas. numquam nouerunt;
Emigrantius. uermis capitis. Eruga. tinea.
Venenum. omnis per uenas uadit;
Elementum. caelum & terra. aq. aer. sol. ignis;

Epigramma. Carmen famosum. ſ rexit
Emergere. exurgere. Emerſit. exſur.
Haustū. gustatū. Comor. mensuro.
Hausit. bibit. Obstupest. expertupest.
Pocior. melior. Pugillare. tabulun.
Quidā. aliqui. Quēpiam. quę cumq;
Rubigo. malignitas. tepigo. ſpedeunter.
Rumusculus. Rumor breuis. Remeantes.
Rubrū. coccineum; Eruga. humter ſatal.
Arcula. primitia. Cardus. diſtil.
Scarpeus. uuipil. ſ rpr rei
Aquę. angeli. Aquę genitor. Aquae. donu
Aquae. dnr ihr xpr. Inprat ſic aq effuturrū;
Aquae. baptizmur. Ineſaia. omr ſicientes
uenite ad aquas. Item. ibi & ec aquae
de latere dextro egrediebat. ide dni ihu xpi.
Aqua dolcis nae. iuſti. in ſalomone bibe aquā

Aqua. caritas. ineuangt in duobus pcepts
total & pend & pphe. Abyssus profundi
tas scripturae sū. inpsat abyssus abyssū
inuocat. idest usus testamtū. adnuntiat.
& nouū & usus in testimo nūi uocat. nuoce
cataractas tuas. hoc ē in p dicatione sōrū;
Abyssus Ineffabilia iudiciadī. Inpsat iudi
ciatua abyssus multa. Cor mcris. ho
minū corda. Inpsat trans fopentur mores
Incor mcris; Litus mcris. fines mun
di. Ineuangt & secure iter sedemus elegē
bonos piscos inuasisse. malos aut
forcos miserunt; Profundum mcris.
corda hominū. profundum mcris.
tempitē nec damnatio; Piscatores. apti.
Sagina. & ta. Pisces sci. & trexē pce
magnis piscibus. & alii pisces pcpbi miseē;

Flumina: gratia spū sc̄i. In euang.: quia pedes
Inmo flumina de uentre ei fluent aque uiue
Stagna: filosophia heuur mundi, uiuabitur
Fons: mostir origo: in prat. De fonte in
Cisterna: pelta intellegentia. In salomone
bibe aquam de cisterna tua: & diriuent.
Residuum eruce comedit locuste.
Residuum locuste comedit bruchus
Residuum bruci comedit robigo.

DE SUPERNIS CREATURIS.

Caelum: celestis creatura: hoc est sc̄i
angeli. In psalm. Audite caeli. qd dn̄s loquitur.
Caelum: rea&cte In euang. similes est regno celorum
Caeli: rac pre rempturae: dilata toto. In
orbe tempx. In prat extendens caelum sicut pellem.
Caeli rei apti. In prat. Caeli enarrant gloriam
Caeli libri legis. In prat. audebo celos

opera digitorum tuorum. Apti. Caelum quo
nunc sunt. & terra eodem uerbo deposi
tis & igni seruati. In diem iudicii;
Angeli. potestates supne inprat qui facit
angelos suos spiritus; Angelus. dni ihu xpi.
Idest nuntius patris. Israel. Simeon ante faciem
Angelus ioh baptista. sic dix. ecce mitto an
Angeli sui predicatores. Angelus diabolus.
Angelus. Inmundi spiritus. Inmaculata castitas.
Sol xpi. sic die oriatur solis iustitia
Sol iusti. sic die. fulgebunt iusti sicut sol.
Sol manifestacionis. sic die In sole posuit tab
Sol & tabe fidei. sic die sol conuertetur in tenebras
Sol. precursores ardor. In euangl. octo soles.
aestuauerunt; Sol prosperitas. luna ad
uersitates mundi inprat. per die sol nupsit
Hoc quo lunae pro stem;

ÿris. apud; DEPONDERIBUS.
Oi dracme. duę dracme;
DECENSURIS. Corus. xxx. mod.
Batus anphora una.]dę modii. iii.
Cadus. anphore. habet uasa. iii.
Mesura unci. sextarior centum;
Sata. mod. iii. Gomor. sextarios. v.
DE DIEBVS ANNI.]TEMPORIB;
Dies dnī. ihū xpī. In psalmo
Hacc est dies quam fecit dnī
Dies. In cant. donec adspiret dies;
Dies. futura uita iustis.
Dies et nox. prosperitas. et aduersa;
Matutinum. Iudicii dies.
Aurora. et tu post tenebras.
Mane lux. In prat. mane adstabo tibi;
Vespere. finis uite;

Verpere. parvo corporis saluatoris
O occasu. mors saluatoris. In pratmo.
sol cognouit occasum suum.
Lumen. xpi. In euang. Ego sum lux mundi.
Lux apti & omnis sci. In euang. Vos estis lux m.
Lumen. In luminatio fidei.
Lux & tenebre. Iustitia & iniquitas
Tenebre. diabolus & demones.
Vmbra. testamentum dicitur. In ratione
dom & conspiratur. Sumus capitis.
Vmbra. vita hominis. Vmbra.
in psal operuit nos umbra mortis.
Hodie. diuinitatis & humanitatis.
Crux. futura tempus. Iesus.
Dies unus. mille anni. in psal quoniam
Dies duo. vetus & nouum testamentum.
Dies tres. passio. sepultura. & re

Sanctitas reluatoris. Frí. xpi. Soror. &c.
adiuentú laudat stupelis qm nonpueris.
Stupelis sca &c. ante reluatoris, Scapnis
Sororinea. nuptis copulatio uerbidi. &
Sponsa. nuptiar sociatis angelorx & hominú.
Frr apti. Oraculú reconciliatio hominis Indm.
Amici apti. Jubilatio. clamor spcti
Sodales apti. Organú. laudare eú
Uicini ppnqui; Inchordis. Uestimentú.
Uirgo. &c. fides. Inprat adstatis
Virgines. animeq. pegina ad extrinsecus In
Lampades. opere uestimto de auperto.
Iustitiae. Vestimentú xpi. corpus ad
sumptú. Vestis nuptia
lis. fides;
Prudentiú
operis bonis.
Citharoedo
pastus;
Vestimentú. lineum.
uistus anima.

Bethel. domus dei.
Bethsamys. domus solis. Sudlis
Bethphage. domus.
Euphrata. ubertas.
Chaphernaum.
Azeramrolagonis.
Sepepta.
angustia panis.
Getsemani.
uallis pinguium.
Golgocha.
calueria
Traconitidis.
tristitia
Gerosenopsi.
sulus bona.
Lirenis.
Hatuitis.

Sodoma. mundi cecitas.
Ethiopolis. ciuitas.
Sochoth. tabernacula.
Samaria. custodia hereticorum.
Tabor. illuminatio. fides.
Ermon. anathema.
Arsur. diabolus.
Arsur. antichristus.
Arsyn. impius demones.
Chalder. impii homines.
Reger tassis. exploratores.
Orob. foramen. ubi colub
ingreditur. Zeb. lupus.
Zeber. hostia lupi. uel diu
bolus. et peccatores deuorat.
Dooc. sanguineus.
Babilonia. confusio.
Filia babylonis. anima
peccatrix.

De sollempnitatibus.

Annus iubileus. annus quinquagesimus.
qui erat annus remissionis. In quo iste
unusquisq; res suas uendit adiudicat & liberam
cebrq; prio reuertebat. Dentecoster. quinq̃
gesima greguē. idest eadē die iudeis q; In sabbo.
necessaria p̃ parasceuen; De caritate.

Scriptura nē sine caritate. Nihil p̃dest.
Quia sine illa. Nec ieiunia. Nec uigi
lia. Nec orationes. Nec eleemosina. Nec
fides. atq; uirginitas. ullū potest adiuuare.
Non egit ꝓpere. nihil inuidit.
Non Inflatur. n̄ extollit supa ceteros.
Non est ambitiosa. n̄ excaecat iudicium.
Non querit sibi utile. sed multis.
Non irritatur. n̄ concitat lingua.
Non cogitat malū. n̄ facit malū;

Hon gaudet sup iniquitate. Contrista
tur. quemlibet inimicum malum facere;
Omnia suffert. iniuriarum faciente;
Omnia credit. eius emendationem;
Omnia sustinet. Iniuriam pp̄ter dn̄m.
Caritas p manet Infuturum. Quia fides
et spes transeunt caritas p manet.
Fides quod credit. videbit. Spes quod
speret. accipiet. Solacantur. p manet;
Seruus ille malus. qui talentum duplicare
noluit. Pecunia ñ aliud Intelligitur.
Nisi qd in ecclesia predicatur,
Nummulari. qui pecunia accipere
debent. hoc eum populi xp̄iani
Cap̄ pascit cibo; Anima. dī uerbo;

Si enim caro biis indie pficitur. Quare
molestũ. & ineptum indicit colliquis.
Si post septem diebus anime uerbũ di pdi
cẗur. Quomodo enim caro pficit cybo
isto tempore. sic & anime pascit di uerbũ.
Et ideo quotieuobis tardius oblatũ fuerit.
pscam in postuniitate ipsam. & citate pigri
tiã ipsam. & quod uobis & iuuedebatur
& igitur. Sacerdotes enim In acta
similitudinẽ uidẗur habere uacca ꝓ
xpiani uero populi typum pferẗ uitu
lorũ. Quomodo enim uacce. pcam
pur & pruta discurrant uinea
& oliua & ciprũ eum. ut de pastis
herbis ac frondibus cybũ lactis
prepcipiant uitulis suis; Ita sacer
dotes dediuersis
scripturis sancti
monitis;

assidue legendum. uerbū dī debent floret
decerpere. Ex quibus spectem lactem
filius ualeant ministrare. ut possent par
tem habere cū apto. Quid ix lacuos dedi
nonescam. ⁊ incongrue fr̄ kārī. sacerdo
tes uaccarū similitudinē habere uidentur.
Sic enim uacca duo ubera habet. &
quibus nutrit uitulū suū. ita sacerdotes
de duobus scilicet ueteris. uel noui testa
mentis debent parcere populo xp̄iano;
Considerato tam fr̄ & uide. quia
capraeter uaccer. ⁊ non solum ipse ad
suos uitulos uenit. sed etiam
uitulis sui erobuicem currant.
& ita ubera matrū suarum
capite suo frequenter
pcutiunt;

ut aliquotiens. si maiores uituli ꝛ. ipsorum
matrū corporeo dolore subleuiores
uidentur. Adtrahēn iniuriō ipsā uace
libenter excipiunt. Dū uitulos suos
cupiunt uidere p factū; Hoc et nos bonis sa
cerdotes debent fidelit desiderare uel
cupere. Ut filii eorum p̄ salute animę
suae assiduis eos. Intēsis gemitibus in
quirent; Ut dum filius pulsantibus
gratia diuina tribuetur. Sacerdotibus
sēpsum sempiternum. secreta uolentib;
aeternum p̄mium p̄parentur. Hoc
ideo dico ut et innobis et in uobis.
ista similitudo seruetur. Cupimus
enim uobis istam desiderabilem
inquietudine assidue sustinere.
Dummodo animae ruēr uidere
meremur in xpi amore p̄ficere;

Vnde ric nobis expedit collati spiritu
sancti floribus spatem cibum conficere.
Ita & uobis opostit cū grande auita sapere;
Nam quomodo solent uituli matrū ubera
cū grande impetū Inquirere. Ut de In
terioribus ecclesie necessariū sibi possint
extrahere cibū. Ita & populi xpiani. sa
cerdoteruor uelut sca & ecclesie ubera
assidue debent intēdere orationes: Piissima
prouocare ut sibi possint cibū salutis
adquirere. Ut uictū animē. sue necessa
rium prouidere. Hec ostē si & sacerdo
ter tardiuscuo. . . . luerint offere.
& populi dedignentur Inquirere.
Implebatur illud quod scriptum est
mittam Inquit famem. In terram.
Nec famem panis. nec sitim aque

sed audiendū uerbum dī; Credimur tamen Indī mam quod ita & nobis studium legendi uel p̄dicandi. & uob desidenū pstare digneb̄it. Ut ante tribunal & Ihesu iudicis & nor depcationib; mis bonce possimus sectionē reddere. Et p benigna obedientia & bonis operum preuerentia ad & ēna p̄mia mereamini peuenire. Ipso adiuuante qui uiuit & reg̃ In secta seto prim. Amen; DE CARITATE;

Tenete ergo fratrem dulcem ac suauem uinculum caritatis. Sine q̄ diuer pauper est. & cū q̄ paup diuer est. Diuer siccitate non habeat. quid habeat; Paup siccitate habeat. quid ñ habeat; Et quia dic iohes euangelista. Caritas dē. quid pauper de ee potest.

sic ccertitatem dm̃ habere meruerit.
Amate ergo & tende caritatẽ fir kmi-
sine qua nullus umquã dm̃ uidebit;
Time & illud quod scriptũ ẽ. qui uniuersã
legem seruauerit offendat autẽ in unum.
factus ẽ omnium reus. omnes lex in uno
sermone impletur. diligis pximũ tuum
sicut teipsum. Sine caritate nihil prodsunt;
Vera enim caritas. In aduersitatib; tolerat.
In prosperitatibus. temperat.
In duris persecutionibus. fortes.
In bonis operibus hilaris.
In temptatione. tutissima;
Inter uenenos fir dulcissima.
Inter fratres patientissima;
Inter insidias. innocens;
Inter iniquitates gemens;

Inuenta te respiraent. Caste in sua san
na inuisum. Inanna postuisum.
Inmaria preseruatú. humiler in pax
ad obediendú. Libere in paulo ad arguen
dum. humane Inxpiani ad confitend.
Diuine Inxpo ad agnoscendú. Vera ff
center ffideli. animae omniú scrip
turarú. prophetae uistus. Scientiae
solidamentú. Fidei ffructus. Diuitiae
pauperú. Vita morientiú. hanc ergo
fideliter retinete. hanc toto corde et to
ta animae uisture diligite. huic iugiter
adherete. Succurrest enim dnr et om
ni dulcedine dulcior. Societas ipsius
non habet amaritudinem. Conuersatio ipsius
non habet dolorem. Si illam uolueritis
et integro corde tenere. et in hoc sto.

uersacra & cum gaudio di pcepta pficere
& in futuro ad pmia aeterna puenire.

De thesauro.

Audiuimus fratres hodie euangelium legere.
Dixit ihesus dnm adturbaes & ad discipulos suos.
Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert
bona. & malus homo de malo thesauro cordis
sui profert mala. Si enim de adiuuante
semper que bona cogitemus & que honestas
agamus. Nos thesaurus xpi in corde ser
uamus. Vnusquisque enim quicumque habue
rit thesaurum talem habebit & dm.
Si uis scire quod ab homine habetur in
corde. adtende quid ppetratur & ope.
poteris euidenter agnoscere quale
mus fiat. Quod dam modo duo isti.
que ci hospites adsistunt cordi.

Upoenā conuestantur aegnum.

Quo demum tet aptur. Suscipiente filio
dī p cāsnem. dercendit uerbū dī pa
= ter omnipotens. p gcebrielem angelum in
uirgine maria. Sub heps de pege. VIII tet tān
nascitur in bethlem iude. Sub herode pege.
Gpaulo & quintiano consul. VIII id tān bapti
zatur a iohanne in fluuio iordane annorx xxx.
Gaio cercepe consul. XII tet aptur conp
henditur. annorum xxii. p posi de pontio
pilato; In tempo pa ū. tyberio cesare.
Gaio ū. quet & noue scipino consulibus;
XI tet aptur patitur. sic sempiterne sce consti
tuunt. VIII tet aptur resurrexit & p resur
rectionē. fuit cum discipulis suis.

diebus xl. & sic ascendit in cielos. Quem exple
tis sex milibus annorum. qui iam complentur
uentuum iudicem expectamus.

Septem modi sunt predicationes.

Hoc est docendo. precedendo. increpando
arguendo. increpando. mulcendo. promittendo.
Hoc est. Docendo discipulis. Suadendo pronis.
Increpando superbis. Arguendo contrarijs.
Increpando tepidis. Mulcendo iuuenculis.
Promittendo pacis & bonis.
Prauis. tormenta. bonis uero uita aeterna.

De ~~di~~ nomine. Dicitur modis ado
ratur. & neminem adorat. Sed quia
indulget & nunquam peccat. III. Quia creat
tore. & non creatura. Tribus modis colitur.
Quibus. Primo modo. fide. Secundo. spe
Tertio caritate. Quid faciunt. hec tria.

Fides expedit. Spes expeditit. Caritas aedificat.
Os. canus lingua. tyrannum gregum. & in hebreo
el. & in latinum timor.
Pater litteratum quare R idest sensus. ut grece
matricus dix. Sensus Inuenit litteras.
INT Quae est matrix orx. R uox ut alius
grece matricus dix. Deuoce enim nascuntur
litteras. INT Quae est almix earx. R
memoria. ut grece matricus dix. Usus enim
litteras pepturae p memoria pepum.
Discipulus eliseus a bohelie.
Bonus discipulus magistri Inaeqeunder
Incessatione ○ cantatis clamabat
dicens pater mi pater mi. & petiq.
Dicit ipsi. quia auriga agitat currum poetae.
R Doctor qui moper populi ppatientia
sustinet. sacra eloquia docet.
Et currus dicit. & auriga.

℟ Currus quia tolerando portat.
Auriga qui gestando agitat: Currus q̃
mala sustinet. Auriga Quia populum
bonis admonitionibus regit: Salomon
dic. Bibe aquam de cisternis tuis: ℟
Quia sapientiam magistri tui: & diligen
tur fontes tui foras: ℟ Doce alios sapientia
habeo ecce solus & non sint alieni participes
tui. ℟ idcirco alophili:
Uxor. Deunguento die. Olelim. ad imperpe
Ab. proposito. Im. annos. Meatus. nom.
& in fine. Idest amiar nodis:
J ℣ S. lota. ala & sunce:
est. erat. erit.
Quando sepulture. ℣ ibi n & anima
fuit. Sola caro Insepulchro iacebat
Caro illius. Vestimenta fuit.
Quicum in fornicedi. & non pepinecem.

arbitratur. et fornicari ammittens.
Quando lacuit. tunc non emit. Quia pro non
emit. Quia non tempt lacuit.
Venite inquit mittamus lignum in panem eius;
Hoc est. crucificamus corpus eius.
Catecuminus. q̃ Lat nouiter auditor sing̃in.
Cpalit. nondum baptismum habet.
Mastinus catecuminus in paupere xpm
uestiuit;
Adam uixit an. DCCCC XXX et mortuus
Vm et aptus ibit in infernum. et fuit ibi
V milia annos. CC XX et unum
Duo adam fuerunt unus protoplastus
Alter hoc que occidit maduas in capo moab;
Noe cannon xpcham fabricauit. Vestimenta
Nec calnam ta n mutauit nec adnitrat illi;

"Incipitum hoc infelicissimi hominis opusculum" Beda Ven. adscriptum legitur inter gr. Opp. ed. Bas. sed repetitum in Orelli edit. Philon. libelli de VII. orbis spectaculis p. 147. Textus mss. verbis ut plurimum ab edito differt.

Primum. Ceaspitolium sume. VII Mirac.
solutio totius. Quia ciuitas ciuium
& ibi conspectio statuarum omnium
gentium. Quia statuae septa nomine
Inperatore gentis. Cuius imagine tenebat
gestabat. & tinnnabulum in collo unius
cuiusq; statuae erant. Et sacerdos tres die ac nocte
semp uigilanter custodiebant, Et qui gens
in rebellium consurgere conabatur compe-
simano suum imperium. Statua illius gentis
commo uebitur. & tinnnabulo in collo
illius resonabat. Iratus spiritu nomen.
continuo sacerdos principibus deportaes.
Et ipsi absq; mora exercitu adrep
mendam gentem dirigerent. VII

quinq;

Farum alexandrinum · qui sup iiii can
cror uiteor passus xx · subinceps fun
dature. Quomodo tam magni cancri
fuerunt · Quomodo fundamenta
tenentia super ipsos adherere potuerunt
et sub aqua quaeliter cimentum stare po
tuit t quaeque cancri non frangantur.
aut quaeque non lubricant. de sup funda
mentum hoc magnum miraculum est
quomodo factum et ad intellegendum
dificile. ⁄ III

Colossi in solucrohi · imago aere a
c xx vii · pondere fusilis facta est
qualiter tam immensa moles fundi
potuit. uel erigi · ut stare minus · xv
pedibus altiore imago illa · de imagine

colorei ꝓma / III

Simulacrum bellorũ fronꝑ ferrea cum
equo suo In smirna ciuitate suspenꝑe In
age sistit. Hec catenis suspenditur. Hoc de sub
ter ulla stipite sustenetur. Sed magni lapi
des magnitudinis in arci uel sure habentur
Et hinc & inde In ceadsumptu nibus aspicitur;
& in mensura equipeꝑata consistit; Est au
estimatio pondeꝑis circa. v. milia librarum
ferrium; / V

Templum In epheso de uno monte magno
rio sculptum. Utrumq; cellule mansionis mus.
Et ante ipsa bestiaꝗ. & uno solido que lapide
factũ. Sup septem columpnas de ipso lapide
sculptas appendentes sustenentur, Et ne
mo In gnorum ipsum tam secretum. aut

solui aut cum alio loqui poterit. quod
omis ipsum non audiceit qui in gyro hoc
aedificium consistunt. VI

Oaldneum. apolodonius. Cum uno can
dela consecrationis tempcer incendit.
Ipse suo igne. sine ullo administratione
lignorum. Calentes fecit. VII

Templum dicene. sup iiii columnae.
Prima fundamenta pcurrat anchosum.
Deinde paulatim subepercant. sup iiii
apor. eminentioris lapidis apcis
prioribus postis. sup quattuor octo
columbe. & octo apcie posite.
Inde testium ordine equo pondepcno.
sonp quattuor pastes subeperant
semp eminentio per lapides posite.
Sup octo sedecem fundatesunt.

Sup sedecem. xxxii. iste ordo quatuor
est. In quinto ordine Lx iiii.
columbe ad archi. sub cupercunt.
& sup lxxiii. cxxviii columne
finem facunt quomodo fiet istus Lxxx.
explicit. de septem miracula mundi;

De Cain

Nec continentur lex & prophete. Et qui
uoluerit in precedy so in prece. adphend&
gladiu & flamea. hoc uerbudi. Flamea
illuminant bonos & ausepent malos. Idest uin
dicta peccati. O equo gladio dicture &
gladii anciptes in meribus eopu. ad faciendam
uindictam in malis. Ad duobus filius ada
Incipiunt duo genere. Idest genus electorum

& genus reproborum. Et respexit dnus ad
abel. Ad cain uero & ad munera eius non
respexit. Ideo non uenerabat ignis super oblationes
eius. Quia non substantiae quaerit dus sed uo
luntatem bonae. Septuplum ultio dicitur de cain.
Delicmech uero septuagies septies. Cur uindicta
lamech maior quam uindicta cain. quia occi
dit fratrem suum abel. Ideo quia lamech scit
peccatum cain. & uindictam eius. & non pro
hibuit eum. haec uindictam. sapiens lamech.
Id est septies septuagies. Id est septuaginta septem
uiros degenere eius deuorauit diluuium.
Ideo tenuit peccatum. Dixit dus ad cain. Si recta
offeres & recte non diuides peccasti;
Cain dicens maior est iniquitas mea
quam ut ueniam merear;

Ecce eiciens me hodie a facie terre
& a facie tua abscondar & ego uagus & pro
fugus in terra. Igitur omnis qui inuenerit occi
dit me. Ait dñs nequaquam ita fiat. Sed omnis
qui occidit cain septuplo puniatur. Septem
uindictam soluit. non corporalem mortem inten
dit genus impium iudeorum. Aut sed aberr.
vindictam alligatis. propeatur occisio xpi.
Sed solam dispersionem mortis. Sic scripturae
ait. non occidatis eos nequando obliuiscant
legis tuae. Dispge illos in multitudine & dis
tribue eos. Posuit dñs cain ut nemo eum interficeret.
Cognouit autem cain uxorem suam & peperit enoc.
Enoc genuit lamech. Idem amalech quindecim
sex aetatis septies. Dix quoq; lamech
uxoribus suis. adam & sella audite uerba

mea & auscultate sermonem meum. quo occidi
virum in vulnus meum & adolescentulum in lividi
nem meum. Septies vindicabitur de eam. Delamech
autem septuagies septies. Sed hy stoyca dictum.
eo quod ab adam usq; ad xpm. sexaginta & septem
generationes. Inveniantur. Quib; peccatum
lamech. idest totius mundi. sanguis xpi effu
sione soluatur. Siquidem in poenitentia laudeo pum
propter int fectione xpi. Septem septuagies
vindicatur statue. Lamech septuagies
ab adam, vt legem fe

Δ Quid a sole ope luce distabat. ⊃ Cuius quos
calorem fovebat capebat. Δ de finito die. aut
modis dividitur. ⊃ Cui sane hoc est vulgatum
& proprie. Δ vulgatum quomodo
⊃ Herod gur nuncq omne d m abusive
solus presentem septem appellat

a mundi principio usq; ad diluuium annis ccxii

a diluuio mundi usq; ad natiuitatem abrahae annis iii c l

a mundi origine usq; ad sacrificium annis iii dc l xl

a natiuitate mundi usq; ad uocationem domini annis v c l v

a mundi principio usq; ad passionem domini annis

a natiuitate mundi anni vi sed non possunt esse nisi v

a diluuio usq; ad natiuitatem xiii

a diluuio usq; ad iudicio xiii ultimi tempora euidentissima

[illegible] in eodem anno defunctus

[illegible] fuit filius eius

[illegible] dies incipiunt anni

[illegible] in sede Iuno

[illegible] xii [illegible]

BIBLIOTHECA REGIA MONACENSIS

BIBLIOTHECA REGIA MONACENSIS

Nr. 1484 Ausgang: 22. V. 1954
I. Schäden: + 4
II. Behandlung: 25 29 26
III. Besonderheiten: In den früheren Einband umgebunden

geschrieben in J. 815.
von E. G. Wawras Druckerjunge 814 Jahre.

15.

15 Gramitz f. 2. 3 6 7. 9.
10. 12. 13. 14. 15. 16. 17.
18. 19. 20.
16/7 56 5½

D 2

Cod. lat.
22053